

ผลการดำเนินงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ 1

บทบาท หน้าที่อำนาจ ภารกิจ และผลการขับเคลื่อนกลไกสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และกฎหมายด้านความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพแห่งชาติ

- 1.1 จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
- 1.2 เสนอแนะและให้ความเห็นในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในมิติด้านความมั่นคงหรือประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมาย ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี
- 1.3 พิจารณากำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ และแผนบริหารวิกฤตการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ
- 1.4 กำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- 1.5 ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในเชิงยุทธศาสตร์ อันเป็นภัยคุกคาม ต่อความมั่นคงแห่งชาติ
- 1.6 กำกับและติดตามการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
- 1.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพแห่งชาติ

เป็นองค์กรหลักด้านความมั่นคง โดยมีภารกิจใน 3 ลักษณะสำคัญ ประกอบด้วย

2.1 การเป็นที่ปรึกษา (Advisory) ด้านความมั่นคง ให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพื่อถ่วงถ่วงและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายประกอบการตัดสินใจด้านความมั่นคงที่สำคัญ

2.2 การทำงานเชิงภารกิจ (Function) โดยการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เพื่อกำหนดกรอบทิศทางการบริหารจัดการความมั่นคงให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสอดคล้องนโยบายของรัฐบาล

2.3 การกำกับและติดตาม (Monitor) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเร่งรัดขับเคลื่อนโครงการสำคัญ และรายงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายรัฐบาลและนโยบายด้านความมั่นคง

3. สรุปมติสภาความมั่นคงแห่งชาติที่สำคัญ

ห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สภา มช.) รวม 11 ครั้ง ปรากฏผลสัมฤทธิ์จากการพิจารณาเป็นข้อเสนอแนะและมติที่ประชุม ในการกำหนดมาตรการ แนวทาง แผน และกลไก เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามซึ่งกระทบต่อความมั่นคงของชาติ อารังรักษาอธิปไตย โดยบูรณาการการปฏิบัติอย่างมีเอกภาพ จำแนกได้เป็น 5 ประเด็นความมั่นคงสำคัญ ได้แก่

3.1 การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทย - กัมพูชา นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์การปะทะอย่างรุนแรงเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 เพื่อบริหารจัดการและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาสถานการณ์ โดยให้ความสำคัญกับการปกป้องอำนาจอธิปไตยและบูรณาการแห่งดินแดนของไทย ควบคู่กับการให้ความช่วยเหลือประชาชน กล่าวคือ

1) พิจารณากำหนดแนวทางรองรับสถานการณ์ด้านความมั่นคงกับกัมพูชา 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการต่างประเทศ (2) ด้านการทหาร (3) ด้านชายแดน และ (4) ด้านการสื่อสาร

2) พิจารณากำหนดมาตรการควบคุมบริเวณแนวชายแดนไทย - กัมพูชา เพื่อแก้ไขสถานการณ์ความตึงเครียดบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

3) พิจารณากำหนดมาตรการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับผลกระทบจากการลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตและข้อพิพาทตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว

4) พิจารณาร่างบันทึกการประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย - กัมพูชา สมัยวิสามัญ ครั้งที่ 1/2568

5) พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินคดีตามกฎหมายต่อกรณีกัมพูชาใช้กำลังทางการทหารและอาวุธยุทโธปกรณ์รุกรานอธิปไตยของประเทศไทย

6) พิจารณากำหนดกรอบการเจรจาเพื่อใช้ในการประชุมคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย - กัมพูชา สมัยวิสามัญ ครั้งที่ 2/2568

3.2 การแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพูดคุย และสันติสุขที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้โดยแนวทางสันติวิธี โดย สภา มช. ได้รับทราบความคืบหน้าและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่อการทบทวนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระยะต่อไป

3.3 การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ประเทศรอบบ้าน เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น รวมทั้งสามารถลดและป้องกันการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับเงินที่ได้จากอาชญากรรมทางเทคโนโลยีทุกมิติ ซึ่งถือเป็นภัยร้ายแรงต่อความมั่นคงของรัฐและเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม

1) พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้กระแสไฟฟ้าจากฝั่งไทยบางส่วนไปสนับสนุนขบวนการอาชญากรรมในพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา และกำหนดมาตรการงดจ่ายกระแสไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง และสัญญาณโทรคมนาคมไปยังพื้นที่ดังกล่าว เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

2) พิจารณามาตรการดำเนินการต่อกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศรอบบ้าน

3) พิจารณา (ร่าง) แผนการต่อต้านการก่อการร้ายแห่งชาติ (แผน ตช.) ก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเป็นแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายที่รองรับต่อลักษณะภัยในปัจจุบัน

3.4 การช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ตาม แนวชายแดนไทย – กัมพูชา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการตาม กระบวนการเยียวยาต่อประชาชน และเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

โดยได้พิจารณากำหนดมาตรการเพื่อรองรับสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างไทย – กัมพูชา ในการช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาผลกระทบต่อประชาชน

3.5 การดำเนินการเพื่อรักษาความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อ รักษาคุณภาพและท่าทีระหว่างประเทศ เสริมสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกของไทยในเวทีโลก เพิ่มศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงได้อย่างมีประสิทธิภาพจาก ความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ และหลักสิทธิ มนุษยชน

1) พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศไทย กับสหพันธรัฐรัสเซีย

2) พิจารณาแนวทางการดำเนินการของไทยต่อสถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา และแนวทางแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา

3) พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ชาวอุยกูร์)

4. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

4.1 การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

สมช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยได้รับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 มีหน้าที่ในการบูรณาการกลไกการบริหารจัดการความมั่นคง มุ่งเน้นการเสริมความร่วมมือ รวมทั้งยกระดับกลไกหน่วยงาน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2566 - 2570) ปราบกฏผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ

เพื่อส่งเสริมให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขมากขึ้น ดังนี้

1) การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ผ่านกลไกคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยึดโยงจากปัจจัย 3 ประการ คือ สถานการณ์ความมั่นคง นโยบายรัฐบาลที่เชื่อมโยงกับภารกิจด้านความมั่นคง และผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ให้มีความสำคัญกับการติดตาม เผื่อระวัง แนวโน้มสถานการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคง การปรับแผนการดำเนินงานเพื่อสอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ รวมถึงเน้นการทำงานเชิงรุกและการสร้างความเข้าใจให้การขับเคลื่อนเป็นในทิศทางเดียวกัน สามารถเกื้อหนุนการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ทั้งนี้ หน่วยงานด้านความมั่นคงจะนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการและการบูรณาการระหว่างกัน ให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และสามารถรับมือกับสถานการณ์ความมั่นคงได้

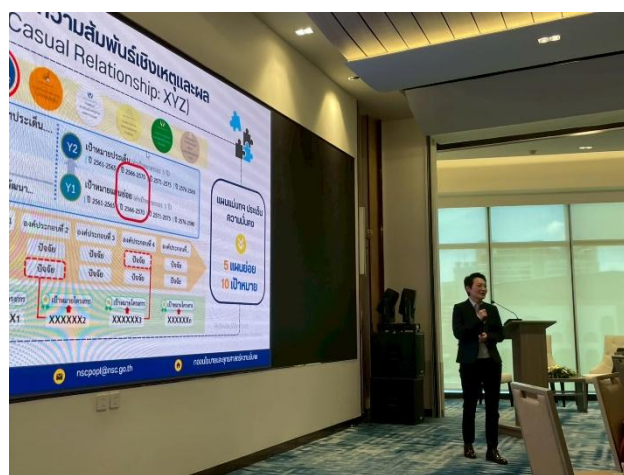

2) การขับเคลื่อนแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ และแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยได้ซักซ้อมแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานฯ ร่วมกับ กอ.รมน. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนย่อยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนแผนย่อยดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสามารถนำไปดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยถอดบทเรียนข้อจำกัดจากการประสานงานและรายงานผลที่ผ่านมา รวมถึงข้อเสนอแนะจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง นำมากำหนดแนวทางและห้วงเวลาการติดตามและรายงานผล ให้ครอบคลุมถึงแผนระดับที่ 3 ภายใต้แผนย่อยแต่ละประเด็น อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

3) การประเมินข้อเสนอโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 สมช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง (จ.1) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง

(จ.2) และเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับของแผนย่อย (จ.3) มีหน้าที่ประเมินให้คะแนนทุกข้อเสนอโครงการสำคัญด้านความมั่นคง

ผู้ประเมิน : กลไกคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (โครงการสำคัญ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 จำนวนทั้งสิ้น 139 โครงการ ซึ่งมีโครงการที่ผ่านการประเมินจำนวน 33 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 23.74 ของโครงการทั้งหมด จากหลักเกณฑ์การประเมินโครงการสำคัญของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อาทิ

1. ความสอดคล้องกับปัจจัยและองค์ประกอบของห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย
2. ความจำเป็นต้องมีโครงการ
3. การจัดทำโครงการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ความถูกต้องและเชื่อมโยงครบถ้วนของรายละเอียดโครงการโดยส่งผลการบรรลุเป้าหมาย

ทั้งนี้ การได้มาซึ่งคะแนนจะดำเนินการด้วยวิธีการ “ฉันทามติ” (Consensus) หรือการเห็นพ้องร่วมกันของผู้ประเมิน โดย สศช. จะนำผลการประเมินเข้าสู่กระบวนการประมวลผลและจัดลำดับความสำคัญและเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะรัฐมนตรีตามลำดับต่อไป

4) สรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

4.1) ผลสัมฤทธิ์การขับเคลื่อนในภาพรวม เป้าหมายประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้นและประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขเพิ่มขึ้น ซึ่งพิจารณาจากดัชนีสันติภาพโลก (GPI)

ซึ่งประเทศไทยมีผลคะแนนที่ 2.017 คะแนน และดัชนีวัดความสุขโลก (WHR) ไทยอยู่ในอันดับที่ 49 ของโลก โดยทั้งสองประเด็นไทยมีอันดับดีขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2567

4.2) ผลสัมฤทธิ์การขับเคลื่อนรายประเด็น ภาพรวมมีความก้าวหน้าสำคัญ อาทิ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง การพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานด้านการข่าวและกองทัพ การพัฒนาและสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม พบว่ามีประเด็นท้าทายต่อการดำเนินการ อาทิ การแก้ไขปัญหาความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดนและผลกระทบด้านการค้าชายแดนจากสถานการณ์ข้อพิพาทระหว่างไทย – กัมพูชา การสกัดกั้นและการขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การจับกุมและดำเนินคดีอาชญากรรมไซเบอร์ การลดเหตุความรุนแรงและความสูญเสียในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2 การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) และการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. 2571 – 2575)

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 7 กำหนดให้

“สภาความมั่นคงแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา สำหรับใช้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ”

ประกอบกับมาตรา 17 กำหนดให้ สมช. ติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือประสานการดำเนินการเร่งรัดหรือปรับปรุงให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยปรากฏผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) การทบทวนการดำเนินการระยะครึ่งแผนของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อทบทวนแนวโน้มบริบทสถานการณ์ความมั่นคง รวมถึงเป้าหมายและกลยุทธ์ของ 17 นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนภารกิจความมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ผลที่ได้รับปรากฏ ดังนี้

1.1) ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2567 โดยภาพรวมประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานทั้ง 17 นโยบายและแผนความมั่นคง ครอบคลุมจำนวน 58 ตัวชี้วัด

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีผลการดำเนินงานที่บรรลุค่าเป้าหมายจำนวน 36 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 62.07

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีผลการดำเนินงานที่บรรลุค่าเป้าหมายจำนวน 39 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 67.24

ข้อจำกัดที่ส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมาย ได้แก่ (1) การรายงานข้อมูลยังไม่ครบถ้วน (2) การดำเนินการไม่สำเร็จตามเป้าหมาย และ (3) รายละเอียดตัวชี้วัดที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ที่ส่งผลต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์

1.2) การดำเนินงานของนโยบายและแผนความมั่นคง ของหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ บูรณาการขับเคลื่อน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลผลการดำเนินงานสำคัญที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแต่ละนโยบายและแผนความมั่นคง อาทิ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภาพรวมได้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการจัดทำชุดองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ จำนวนมากกว่า 8 ชุดและเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติและการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มีการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ให้กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมและทันสมัย ผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ โดยเฉพาะห่วงอวกาศและการจราจรทางอวกาศ (THAI-STM)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ โดยมีการผลักดันให้มีสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แรงงานต่างด้าวฯ ได้รับอนุญาตทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มากกว่า 3 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 37 จากปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (ปีฐาน)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 14 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ มีการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (Crisis Management Exercise: C - MEX) ในประเด็นภัยความมั่นคงต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี

1.3) การทบทวนบริบทสถานการณ์ด้านความมั่นคง พบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และประเด็นท้าทายสำคัญบางประเด็น อาทิ

(1) ความมั่นคงชายแดน ยังคงเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อาทิ ยาเสพติด ผู้หลบหนีเข้าเมืองและการค้ามนุษย์

(2) สถานการณ์ความมั่นคงทางทะเล พบประเด็นพื้นที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนทางทะเล (OCA) ระหว่างไทยกับประเทศต่าง การลำเลียงสิ่งผิดกฎหมาย การรุกรานน้ำไทย รวมถึงประเด็นสิ่งแวดล้อม เช่น ปะการังฟอกขาว และขยะทะเล และ

(3) สถานการณ์ความมั่นคงทางไซเบอร์ พบการใช้ไซเบอร์เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายทางภูมิรัฐศาสตร์ ซึ่งมีแนวโน้มที่ไทยอาจตกเป็นเป้าหมายของการโจมตีอย่างต่อเนื่องขั้นสูง (Advanced Persistent Threats: APT) และการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงการโจมตีทางไซเบอร์ที่มุ่งเป้าไปยังโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและข้อมูลส่วนบุคคล

สถานการณ์ที่มีแนวโน้มห่วงกังวลในอนาคต อาทิ (1) มหาสมุทรอินเดียอาจกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์ (Flash Point) ที่สำคัญในการแข่งขันพื้นที่ทางทะเล (2) การแพร่กระจายของข้อมูลเท็จและข้อมูลบิดเบือน (Misinformation and Disinformation) ที่สูงขึ้น (3) การแพร่ขยายของอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD) และการใช้สินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Use items) ที่อาจนำไปสู่การก่อการร้าย (4) เทคโนโลยีเกิดใหม่ (Emerging Technology) เช่น AI และ Quantum Computing และ (5) ความมั่นคงทางอวกาศ อาทิ ผลกระทบและภัยคุกคามจากการใช้งานดาวเทียม

1.4) ประเด็นท้าทายและข้อเสนอแนะ ที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญ และข้อเสนอแนะการดำเนินการในระยะต่อไป อาทิ

(1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ชัดเจนและตรงกลุ่มเป้าหมาย และการทบทวนปรับปรุง พัฒนากฎหมายฯ ในการส่งเสริมและคุ้มครองบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนฯ

(2) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติฯ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพกำลังพล ยุทธวิธีปรกรณ์อย่างต่อเนื่อง ให้มีความพร้อมและทันสมัยด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการเสริมสร้างความร่วมมือ ทางทหารกับมิตรประเทศ

(3) **การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน** ควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ผ่านกลไกความร่วมมือทุกระดับ การส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเพื่อยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจ

(4) **การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้** ควรให้ความสำคัญกับการยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง ผ่านการบูรณาการด้านการข่าวกรองร่วมกับทุกภาคส่วน ควบคู่กับการขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติภาพ

(5) **การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองฯ** ควรให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการจัดทำสถานะบุคคลให้ครบถ้วน การสกัดกั้นและป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองฯ โดยเฉพาะบริเวณแนวชายแดนอย่างเข้มงวด

(6) **การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** ควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงด้านสาธารณภัย โดยเฉพาะการพัฒนานวัตกรรมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีความพร้อมในการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า ควบคู่กับการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการบริหารจัดการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

(7) **การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์** ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎหมายและหน่วยงานกำกับดูแลทางไซเบอร์ให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมถึงควรติดตามและเฝ้าระวังการดำเนินการของขบวนการแก๊งคอลเซ็นเตอร์อย่างใกล้ชิด ควบคู่กับการเสริมสร้างการรับรู้และความตระหนักรู้ที่เกี่ยวข้องการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้แก่ประชาชน

(8) **การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย** ควรให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การก่อการร้ายในพื้นที่จุดสำคัญ (Hotspot) ที่มีแนวโน้มเชื่อมโยงมาสู่ไทย การผลักดันมาตรการด้านการต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง การใช้ได้สองทาง (Dual-use) และที่มีความเสี่ยงสูง ควบคู่กับการพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยและการสื่อสารต่อเหตุการณ์วิกฤติ ตลอดจนการผลักดันให้มีแนวทางการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อเหตุก่อการร้ายที่เป็นรูปธรรม

(10) **การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ** ควรให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงด้านความมั่นคงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ควบคู่กับการทบทวนและกำหนดท่าทีที่เหมาะสม พร้อมทั้งเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในภูมิภาคและอนุภูมิภาค โดยเฉพาะในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

(11) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมแห่งชาติฯ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรฯ เพื่อรองรับเมื่อประเทศเผชิญกับภัยคุกคามฯ การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่รองรับ การปรับปรุงกฎหมายฯ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยการจัดฝึกบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติในประเด็นภัยคุกคามที่สำคัญ

2) การพัฒนาดัชนีความมั่นคงของประเทศไทยรายประเด็นความมั่นคง (Thailand National Security Index: NSI ISSUE) เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขข้อจำกัดของการประเมินผลการดำเนินงานด้านความมั่นคงในห้วงที่ผ่านมา และนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ (พ.ศ. 2571 - 2575) และการวางแผนทางการขับเคลื่อน กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านความมั่นคง รองรับการแข่งขันยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในภาพรวมของประเทศในระยะต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพ โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี หลักการทางวิชาการฯ การประชุมระดมความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group) และการจัดทำระบบการประมวลผลและจัดเก็บดัชนีความมั่นคงฯ ที่มีเทคโนโลยีรองรับ (Dashboard) ปรากฏผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

ข้อเสนอดัชนีความมั่นคงของประเทศไทย (NSI Overall) พร้อมรูปแบบวิธีการคัดเลือก/หลักเกณฑ์ วิธีนำเข้าข้อมูลและเก็บข้อมูลของดัชนีฯ ครอบคลุม 7 มิติ ดังนี้

2.1) **ความมั่นคงทางทหาร** ได้นิยามถึง สภาวะที่รัฐมีความพร้อมและสมรรถนะเชิงบูรณาการในการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติด้วยการปฏิบัติการร่วมหลายมิติทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ ทางไซเบอร์และอวกาศ รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยความมั่นคงให้รองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ฯลฯ โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์แห่งชาติในทุกมิติพื้นที่ การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อการป้องกันประเทศ

2.2) **ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ** ได้นิยามถึง สภาวะที่ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพ พึ่งพาตนเองได้ แข่งขันได้ และฟื้นตัวจากแรงกระแทกได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่กระทบต่อเสถียรภาพระบบหรือความเชื่อมั่นต่อสถาบันเศรษฐกิจ โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น เสถียรภาพทางการคลัง เสถียรภาพของราคาและระบบการเงิน และความยืดหยุ่นและการกระจายตัวของโครงสร้างเศรษฐกิจ

2.3) **ความมั่นคงของมนุษย์** ได้นิยามถึง การที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิความปลอดภัย การสนองตอบต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดจน

ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น การมีงานทำและรายได้ การเข้าถึงบริการของรัฐและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.4) **ความมั่นคงทางไซเบอร์และเทคโนโลยี** ได้นิยามถึง สภาวะที่ประเทศมีความสามารถในการป้องกันและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ ลดความเสี่ยงจากช่องโหว่ระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพด้านบุคลากร เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น การคุ้มครองข้อมูลและความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยของระบบปฏิบัติการตามมาตรฐาน

2.5) **ความมั่นคงทางการเมืองและธรรมาภิบาล** ได้นิยามถึง สภาวะที่รัฐมีเสถียรภาพภายใต้ระบอบประชาธิปไตย การบริหารโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีส่วนร่วมของประชาชน ปราศจากการคอร์รัปชัน ยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ พร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น หลักนิติธรรม ประสิทธิภาพของภาครัฐ และเสถียรภาพของภาครัฐ

2.6) **ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ** ได้นิยามถึง ชีตความสามารถของประเทศในการจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ เสถียรภาพด้านพลังงาน การรับมือกับมลพิษ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น ความมั่นคงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการป้องกันมลพิษ และความมั่นคงด้านพลังงานความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติ

2.7) **ความมั่นคงด้านการรับมือกับวิกฤตการณ์ระดับประเทศ** ได้นิยามถึง การเตรียมพร้อม แจ้งเตือนภัย ตอบสนอง และฟื้นฟู จากเหตุการณ์วิกฤตหรือภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบในระดับกว้าง ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติ ภัยที่เกิดจากมนุษย์ หรือภัยสุขภาพจากโรคระบาด โดยมีเป้าหมายเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และเสถียรภาพของรัฐ โดยมีการกำหนดประเด็นการวัดที่สำคัญ เช่น การเตรียมพร้อมรับมือกับวิกฤต การแจ้งเตือนภัย การฟื้นฟูหลังวิกฤต และการจัดการกับวิกฤต

3) **การพัฒนาแนวคิดและเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงและการคาดการณ์อนาคต** รองรับการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม (NSC Policy Design) เพื่อพัฒนาแนวคิดและเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง และการคาดการณ์อนาคต (Foresight) รองรับการจัดทำ (ร่าง)

นโยบายและแผนระดับชาติฯ ฉบับใหม่ (พ.ศ. 2571 - 2575) รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เฉพาะเรื่องในความรับผิดชอบของ สมช. เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

โดยได้ร่วมกับศูนย์ APEC Center For Technology Foresight สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) แลกเปลี่ยนแนวคิดและเครื่องมือ การประเมินสถานการณ์และการคาดการณ์อนาคต (Foresight) ที่สำคัญ ดังนี้ (1) การกวาดหาสัญญาณ (Scanning with STEEP) เพื่อสำรวจแนวโน้มสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต (2) การวิเคราะห์และจำแนกสัญญาณ (Future Radar) เพื่อคาดการณ์แนวโน้ม (Treads) และปัจจัยขับเคลื่อน (Drivers) ที่อาจมีผลกระทบในอนาคต (3) การวิเคราะห์สามเหลี่ยมแห่งอนาคต (Future Triangle) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ และ (4) การจัดทำ Policy Recommendation เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ทั้งนี้ มีผลสัมฤทธิ์เป็นแนวโน้ม/ข้อเสนอแนะต่อสถานการณ์สำคัญ ได้แก่ ประเด็นการป้องกันการเกิดสงครามทางอวกาศ (Space War) ประเด็นการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างเฉียบพลัน (Artificial Intelligence: AI) ประเด็นการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทะเลหลวง (Ocean New World Order) และประเด็นความมั่นคงเกี่ยวกับอธิปไตยและกิจการชายแดน (Border Security)

4) การกำหนดกรอบกระบวนการจัดทำและกรอบกระบวนการประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง รองรับการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติฯ ฉบับใหม่ (พ.ศ. 2571 - 2575) โดยกลไกคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อจัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติฯ ด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (อจนผ.) (พ.ศ. 2571 - 2575) ปรากฏผลเป็นกระบวนการจัดทำฯ จำนวน 8 ขั้นตอน อาทิ การศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดเค้าโครง และกรอบทิศทาง โดยขณะนี้ได้ดำเนินการประเมินสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง และการจัดลำดับความเสี่ยงประเด็นความมั่นคง ประกอบการประเมินจัดลำดับประเด็นความมั่นคงที่มีความเสี่ยงและผลกระทบสูง เพื่อนำไปกำหนดประเด็นความมั่นคง (Agenda Setting) เสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ ต่อไป

5) ร่วมจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ด้านความมั่นคง) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำข้อเสนอคำของบประมาณรองรับการขับเคลื่อนภารกิจงานด้านความมั่นคงในระยะต่อไป กล่าวคือ

5.1) การกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และเนื้อหาสาระ สอดคล้องตามแผนแม่บทฯ ประเด็นความมั่นคง (ฉบับปรับปรุง)

5.2) การกำหนดประเด็นเร่งด่วน โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล ควบคู่ไปกับประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุ 13 หมุดหมายการพัฒนา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. (พ.ศ. 2566 - 2570) และประเด็นสำคัญของ 17 นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้ 1) ประเด็นการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ส่งเสริมการจัดทำชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) ประเด็นการพัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติด 3) การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย 4) การพัฒนาโลก มาตรการ การแจ้งเตือนด้านอาชญากรรมทางไซเบอร์ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังความปลอดภัย การเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6) การป้องกันการแพร่กระจายแนวคิดสุดโต่ง 7) การจัดทำสถานะบุคคลให้แก่ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ และ 8) การเสริมสร้างบทบาทนำในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาท

5. การขับเคลื่อนกฎหมายด้านความมั่นคง

5.1 การบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน

กฎหมายด้านความมั่นคง ที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ คือ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ความมุ่งหมายในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว

“เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่อาจเกิดขึ้นได้ในหลากหลายรูปแบบให้ยุติลง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษเพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคง ความปลอดภัย สิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว”

ทั้งนี้ มีคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นกลไกหลักทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ติดตาม และตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศที่อาจทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อ

กลั่นกรองก่อนเสนอแนะต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

สมช. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กลั่นกรองและบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อประกอบการพิจารณาให้กับรัฐบาลในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ตลอดจนประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

1) การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง เพื่อประโยชน์ด้านความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลไกคณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน (กบฉ.) มีการประชุมรวม 4 ครั้ง กล่าวโดยสรุป ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 ได้มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่ จ.นราธิวาส ยกเว้น อ.ยี่งอ อ.สุโหงโกลก อ.แว้ง และ อ.สุคีริน จ.ปัตตานี ยกเว้น อ.ยะหริ่ง อ.ปะนาเระ อ.มายอ อ.ไม้แก่น อ.ทุ่งยางแดง อ.กะพ้อ และ อ.แม่ลาน จ.ยะลา ยกเว้น อ.เบตง อ.ยะหา อ.รามัน อ.กาบัง และ อ.กรงปินัง ต่อไปอีกเป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2568 และสิ้นสุดในวันที่ 19 ตุลาคม 2568 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อนึ่ง เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยแล้ว

อย่างไรก็ดี สมช. เห็นควรให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการปรับลดพื้นที่การประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับแก้ไข) พ.ศ. 2566 – 2570 ก่อนเสนอต่อกลไกคณะกรรมการบริหารราชการสถานการณ์ฉุกเฉินเห็นชอบในหลักการ และมอบหมายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า) เร่งปรับปรุงแผนปฏิบัติการปรับลดพื้นที่ฯ ต่อไป

ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีการปรับลดพื้นที่การบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในพื้นที่ จชต. ทั้งหมด 7 อ. ได้แก่ 1. อ.กะพ้อ จ.ปัตตานี 2. อ.กรงปินัง จ.ยะลา 3. อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี 4. อ.ยี่งอ จ.นราธิวาส 5. อ.รามัน จ.ยะลา 6. อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี และ 7. อ.ยะหา จ.ยะลา

“การบังคับใช้ในพื้นที่เฉพาะ เพื่อประโยชน์ต่อความสงบสุขของประชาชนในการป้องกัน แก้ไข ปราบปราม และระงับ ยับยั้ง ฟืนฟูหรือช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็นและความเหมาะสมของสถานการณ์”

2) การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตท้องที่จังหวัดสงขลา เพื่อช่วยเหลือประชาชนและบรรเทาสถานการณ์ มหาอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสงขลา สมช. มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานภายใต้การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่สงขลา สืบเนื่องจากสถานการณ์มหาอุทกภัยในเขตท้องที่ จ.สงขลา ในห้วงเดือนพฤศจิกายน 2568 รัฐบาลมีนโยบายจากรัฐบาลให้เร่งแก้ไขปัญหามหาอุทกภัยดังกล่าว จึงได้เสนอนายกรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งประกาศ ข้อกำหนด และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน กล่าวคือ

- 2.1) กำหนดมาตรการที่จำเป็นในการอพยพประชาชน
- 2.2) กำหนดมาตรการดูแลความสงบเรียบร้อย และชี้แจงต่อสาธารณชน
- 2.3) มาตรการป้องกันการกักตุนสินค้า

2.4) การออกคำสั่งที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบริหารสถานการณ์เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

โดยได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2568 จนถึงวันที่ 4 ธันวาคม 2568

ผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้สามารถควบคุมสถานการณ์ภัยพิบัติเป็นไปอย่างมีเอกภาพ ลดความสับสนในการสั่งการและการช่วยเหลือประชาชน อีกทั้งประชาชนในพื้นที่ได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยและการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที รวมทั้งสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยทางสังคมและป้องกันปัญหาซ้ำเติมในภาวะวิกฤต อันสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการใช้กลไกของกฎหมายพิเศษอย่างจำกัดขอบเขตในการบริหารจัดการภัยพิบัติดังกล่าว

5.2 การทบทวนและปรับปรุงกฎหมายด้านความมั่นคง

1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในกรณีการชุมนุมที่มีการใช้ความรุนแรง โดยได้รับความเห็น/ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพิจารณาความเหมาะสมของการบังคับใช้ ให้เกิดประสิทธิภาพโดยส่งผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด ในหลายประเด็น อาทิ 1.1) ระยะเวลา ในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน 1.2) การจัดตั้งหน่วยงานพิเศษ 1.3) การบูรณาการเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา 1.4) การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินกรณีการชุมนุมทางการเมือง และ 1.5) ข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน

2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 จากอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้ รวมทั้งรับความเห็น/ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปพิจารณาความเหมาะสม/แนวทางของการทบทวนกฎหมาย อาทิ 2.1) กระบวนการประกอบประเมินผลสัมฤทธิ์ 2.2) การรับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ และ 2.3) ข้อเสนอแนะจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาให้ความเห็นเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณา (ร่าง) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ต่อไป

3) การปรับปรุงกฎหมายเพื่อรักษาเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ผ่านกลไกคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่ง สมช. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการ โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ และได้ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการพิจารณาทบทวนหลักการ/ปรับแก้ (ร่าง) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมหรือการก่ออาชญากรรมที่ร้ายแรง พ.ศ. ก่อนเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ดำเนินการยกร่างกฎหมายต่อไป

ผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570)

2.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

“การขับเคลื่อนภารกิจด้านการเสริมความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านความมั่นคง ในส่วนของแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ รวมทั้งนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ภายใต้้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)”

ที่ผ่านมา สมช. ได้ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ซึ่งเป็นกรอบแนวทางเชิงนโยบายให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ด้านการธำรงรักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่างไรก็ตาม แผนปฏิบัติการดังกล่าว อาจยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่มีความอ่อนไหว

สมช. จึงได้จัดทำ “ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ (พ.ศ. 2568 - 2570)” เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในระยะต่อไป ที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ รวมทั้งเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ โดยอาศัยกลไกคณะอนุกรรมการประสานและติดตามผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ และคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้กรุณา รับทราบข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังกล่าวแล้ว และปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อทราบ ก่อนแจ้งเวียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติ อันจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการธำรงรักษาสถาบันหลักของชาติเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ในระดับนโยบายและการปฏิบัติต่อไป

2.2 การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ

“ภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ มีความหลากหลาย ซับซ้อน และมีระดับ ความรุนแรงสูงขึ้น ทั้งจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ และภัยคุกคามรูปแบบเดิม”

สมช. จึงกำหนดแนวทางผ่านนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 2 โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงาน ด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อย ของประชาชน

การดำเนินการระยะเร่งด่วนเพื่อรองรับสถานการณ์ตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ที่มีพลวัตสูงและได้ปรับเปลี่ยนเป็นสงครามแบบลูกผสม (hybrid warfare) ทำให้แผนฝึกกำลังและทรัพยากร เพื่อการป้องกันประเทศ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงให้เข้ากับบริบทสถานการณ์ด้านการทหารที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้ง วิธีการระดมทรัพยากรจากภาคส่วนต่าง ๆ ในภาวะวิกฤต รวมถึง การปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่เป็น แหล่งทรัพยากรที่จำเป็นและสนับสนุนปฏิบัติการด้านการทหาร ปราบกฏผลจากการปฏิบัติ สรุปดังนี้

2.2.1 ก
และแผนฝึกกำลังและทรัพยากร
ภายใต้ต้นนโยบายและแผนความ

และแผนความมั่นคงที่ 2
นินงานของส่วนราชการต่าง ๆ
งชาติและการพัฒนาศักยภาพ

การป้องกันประเทศ ตลอดจนการขับเคลื่อนแผนนี้กำลังฯ มติที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า ควรมีการปรับปรุงแผนนี้กำลังฯ ให้สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจุบัน โดยผ่านกลไกคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

2.2.2 การพิจารณากระบวนการและกรอบแนวคิดในการทบทวนแผนนี้กำลังฯ และทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ ผ่านกลไกคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ โดยได้มีการปรับห้วงเวลาจัดทำให้กระชับยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มความสอดคล้องกับกลไกที่เกี่ยวข้อง และการสร้างความรับรู้เกี่ยวกับแผนนี้กำลังฯ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถประสานงานหรือใช้ประโยชน์จากแผนนี้กำลังฯ ฉบับใหม่ได้ ทั้งนี้ สมช. พร้อมสนับสนุนงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 การพัฒนาการระดมสรรพกำลังเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร ร่วมกับกรมการสรรพกำลังกลาโหม (กกส.ภท.) ดังนี้

1) การเสริมสร้างความรู้เพื่อพัฒนาการสรรพกำลังกลาโหม และสังเกตการณ์การฝึกปัญหาที่บังคับการ (CPX) การฝึกการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร เพื่อทดสอบการปฏิบัติตามแผนนี้กำลังฯ และทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศและแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ ทดสอบการดำเนินการของทุกภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมในภาวะวิกฤต ตามแผนการปฏิบัติของหน่วย ผลการฝึกพบว่า หน่วยที่เข้าร่วมการฝึกปฏิบัติตามขั้นการเตรียมการ ขั้นการระดมทรัพยากร และขั้นการเลิกระดมทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างเครือข่ายบูรณาการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะช่วยเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากรทั้ง ๑๐ ด้าน ตามแผนนี้กำลังฯ

2) การพิจารณากำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนนี้กำลังฯ ในระยะต่อไป ให้สอดคล้องกับเอกสารยุทธศาสตร์และการพัฒนากองทัพ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๘๐ (White Paper) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการเตรียมพร้อมด้านการระดมสรรพกำลังเพื่อความมั่นคง โดยได้กำหนดนโยบายด้านการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารให้สอดคล้องกับบริบทของภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไป และจัดทำบัญชีความต้องการทางทหาร เพื่อภารกิจป้องกันประเทศที่จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการพลเรือน รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนให้ตรงตามความต้องการทางทหารในภารกิจป้องกันประเทศ

2.3 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

“ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 บริเวณพื้นที่ชายแดนไทย ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับประเทศรอบบ้าน ได้เกิดสถานการณ์ความขัดแย้งที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ จนส่งผลกระทบต่ออธิปไตยและความปลอดภัยของประชาชน อนึ่ง พื้นที่ชายแดนมีความสำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งในมิติของการเป็นด่านหน้าในการรับมือต่อภัยคุกคามต่าง ๆ จากประเทศรอบบ้านเข้าสู่พื้นที่ชั้นในและการเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญ ในการส่งเสริมการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ การบริหารจัดการความมั่นคงบริเวณชายแดน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อผลประโยชน์ของชาติ”

สมช. มุ่งประสงค์ดำเนินภารกิจบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงในภาพรวม เพื่อให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อย่างมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติฯ รวมทั้งแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง (พ.ศ.2566 - 2570) โดยสรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

2.3.1 การขับเคลื่อนการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงในภาพรวม

1) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดน ผ่านการหารือและระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้พิจารณาตรวจสอบกลไกการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดน ทั้งในด้านกฎหมาย นโยบายและแผนการปฏิบัติ กลไกการบริหารจัดการ กระบวนการทำงาน และการประสานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นใน 3 มิติ ได้แก่ การป้องกันชายแดน การเชื่อมโยงเศรษฐกิจและการค้าข้ามแดน และการประสานความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนกับประเทศรอบบ้าน

2) การทบทวนและผลักดันการจัดทำ นโยบายการป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติในพื้นที่ชายแดน เพื่อรองรับต่อสถานการณ์ความผันผวนและภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทวีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น รวมถึงให้มีการกำหนดท่าที/การเจรจากับตัวแสดงหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสม

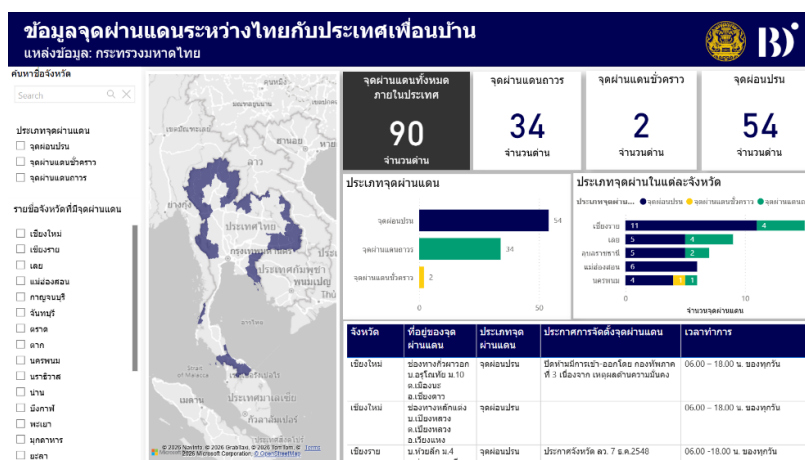
ความเหมาะสม

การพิจารณา
ภาพต่าง ๆ

กล่าวคือ 1) การขยายเวลาเปิด – ปิดจุดผ่านแดนถาวรวังประจัน จ.สตูล การพิจารณาขอให้มีบัตรผ่านแดนชั่วคราว (temporary border pass) และแนวทางการส่งเสริมพื้นที่ในลักษณะ Free Flow Zone ของด่านวังประจัน และ 2) แนวทางการยกระดับจุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิงขร อ.เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ เป็นจุดผ่านแดนถาวร โดยได้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในพื้นที่

4) การขับเคลื่อนการพัฒนากระดานข้อมูลชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (Thailand's Border Dashboard: TBD) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในระดับอำนาจการและนโยบายในการติดตามสถานการณ์ได้อย่างเป็นปัจจุบัน เพื่อประกอบการสั่งการ และการตัดสินใจให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของพื้นที่ได้อย่างทันที ภายใต้กระบวนการพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและสิทธิการเข้าถึงข้อมูลตามลำดับชั้นความลับที่เกี่ยวข้อง

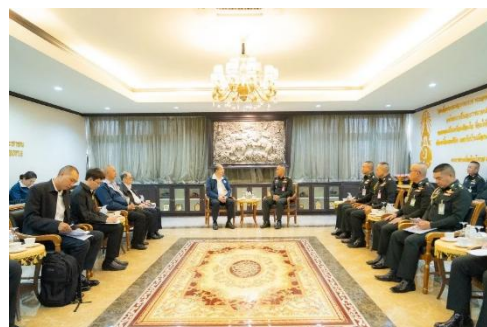
2.3.2 การดำเนินงานขับเคลื่อนกิจการด้านความมั่นคงชายแดนไทย – เมียนมา

ห้วงต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เกิดสถานการณ์ความไม่มั่นคงบริเวณพื้นที่ชายแดนซึ่งสืบเนื่องมาจากการสู้รบระหว่างกองทัพเมียนมาและกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีฐานที่มั่นบริเวณชายแดนไทย – เมียนมา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติของไทย สมช. จึงได้มีการดำเนินการเพื่อรองรับต่อสถานการณ์ สรุปดังนี้

1) การยกร่างเอกสารนโยบายท่าทีไทยต่อเมียนมา เพื่อกำหนดท่าทีของไทยต่อเมียนมาอย่างรอบคอบ และคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติของไทยในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนสิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้เอกสารดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้น และได้รับความเห็นชอบจากสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว

2) การจัดทำนโยบายด้านการปกป้องผลประโยชน์ตามชายแดน ผ่านกลไก คณะกรรมการเฉพาะกิจบริหารสถานการณ์อันเนื่องมาจากความไม่สงบในเมียนมา เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีเอกภาพ โดยเฉพาะในประเด็นกลุ่มคอลเซ็นเตอร์ ยาเสพติด การลักลอบการค้ามนุษย์ตามแนวชายแดน รวมทั้งการรักษาและเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างกัน (Connectivity)

3) การดำเนินงานเชิงรุกต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเทคโนโลยีบริเวณชายแดนไทย - เมียนมา ที่สำคัญ คือ การพิจารณาแนวทางดำเนินการ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติการงดจ่ายกระแสไฟฟ้า การระงับการส่งออกน้ำมัน เชื้อเพลิงและสัญญาบัตรคมนาคม ที่สนับสนุนขบวนการอาชญากรรมในพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา ตลอดจนมาตรการควบคุมการส่งออกและนำเข้าผ่านสินค้าในพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และการป้องกันการส่งสินค้าที่อาจสนับสนุนกิจกรรมผิดกฎหมาย

4) การติดตามการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ที่สำคัญ อาทิ

4.1) การลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์ความมั่นคงพื้นที่ชายแดนไทย - เมียนมา เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568 ณ อ.แม่สอด จ.ตาก โดยได้มีการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายกวดขันความมั่นคงพื้นที่ชายแดน ภายใต้นโยบาย seal safe stop รวมทั้งได้ติดตามการส่งตัวชาวต่างชาติที่ถูกชักชวนไปทำงานผิดกฎหมายในเมียนมา รวมถึงการรับตัวชาวต่างชาติจำนวน 66 คน เพื่อดำเนินการส่งตัวกลับประเทศต้นทาง

4.2) การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามประเด็นความมั่นคงชายแดนไทยเมียนมา รวม 3 ครั้ง ได้แก่ คือ (1) จ.กาญจนบุรี (2) จ.พิษณุโลก และ จ.ตาก และ (3) จ.ประจวบคีรีขันธ์ โดยได้มีการติดตามเรื่องสืบเนื่องในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและมาตรการรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3) การเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรี 3 ฝ่าย ระหว่าง ไทย – เมียนมา – จีน ครั้งที่ 2 ณ กรุงเนปีตอ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เพื่อหารือกับประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการขยายตัวของกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติบริเวณชายแดนไทย เมียนมา เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนการประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (RBC) ไทย – เมียนมา (ฝ่ายไทย) เพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาคความมั่นคงชายแดน และการเร่งรัดส่งตัวชาวต่างชาติที่ถูกชักชวนไปทำงานผิดกฎหมายในเมียนมากลับประเทศต้นทาง

2.3.3 การดำเนินงานขับเคลื่อนกิจการด้านความมั่นคงชายแดนไทย – ลาว

สถานการณ์ความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – ลาว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยภาพรวมยังคงมีเสถียรภาพ และไม่ปรากฏความผันผวนของสถานการณ์ที่มีนัยสำคัญต่อความมั่นคงของทั้งสองประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังคงอยู่ในระดับที่ใกล้ชิด โดยทั้งสองประเทศมีความร่วมมืออย่างต่อเนื่องในหลายมิติ ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการบริหารจัดการชายแดน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การแก้ไขปัญหาหายสาบสูญ ตลอดจนการส่งเสริมการค้าชายแดนและการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานระหว่างกัน ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กรอบการประชุม 3 กลไก คือ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย – ลาว คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย - ลาว และเลขานุการร่วมไทย - ลาว สำหรับการประชุมคณะผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าแขวงชายแดนไทย – ลาว รวมทั้ง การหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้ง 2 ฝ่าย

ตามกรอบแนวทางก
เก็บรวบรวมข้อมูล แ
และประชาชนเข้ามามีส่วนรวมในการเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังภัยคุกคามตามแนวชายแดน 2) การเตรียมการ

การดำเนินการ
ไทย – ลาว เพื่อ
หน่วยงานในพื้นที่

ยกระดับจุดอ่อนปรนการค้ำอำเภอราทุพนม อ.เมืองนครพนม เป็นจุดผ่านแดนถาวร 3) การกระชับความร่วมมือด้านความมั่นคงและการจัดทำฐานข้อมูลการจดทะเบียนเรือในแม่น้ำโขง รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อป้องกันและปราบปรามภัยจากสแกมเมอร์

2.3.4 การดำเนินงานขับเคลื่อนกิจการด้านความมั่นคงชายแดนไทย – กัมพูชา

สืบเนื่องจากสถานการณ์ความตึงเครียดบริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา เพิ่มระดับความรุนแรงสูงขึ้นจนนำไปสู่การปะทะ สมช. จึงได้ดำเนินการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความขัดแย้งตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา กล่าวคือ

1) การกำหนดแนวทาง มาตรการ ในระดับนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการ อาทิ การประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา และการประชุมศูนย์เฉพาะกิจบริหารสถานการณ์บริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา (ศบ.ทก.) จำนวน 32 ครั้ง เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายพลเรือน ทหาร ตำรวจ และภาคเอกชน ประเมินข้อมูล ข้อเท็จจริง และพัฒนาการของสถานการณ์แบบวันต่อวัน

และกำหนดเป็นแนวนโยบาย ตลอดจนแนวทางการดำเนินงาน ทั้งเพื่อตอบโต้และลดความตึงเครียดของสถานการณ์ โดยผลักดันข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการตัดสินใจของรัฐบาล ต่อกลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ทั้งนี้ สมช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของกลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้นำเสนอต่อองค์คณะ สภา มช. เพื่อพิจารณาแนวทางเพื่อแก้ไขสถานการณ์ชายแดนไทย - กัมพูชา นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์การปะทะ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 โดยในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการประชุม สภา มช. เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวจำนวน 11 ครั้ง โดยมีผลสัมฤทธิ์เป็นแนวทางการดำเนินการที่ครอบคลุมมิติด้านการทหาร การต่างประเทศ การบริหารจัดการชายแดน การช่วยเหลือเยียวยาประชาชน และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) การขับเคลื่อนกลไกคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย – กัมพูชา และ คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (RBC) ไทย – กัมพูชา และ การประชุมกองเลขานุการคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GBC) ไทย – กัมพูชา โดยมุ่งพิจารณาเรื่องการดำเนินการตามข้อตกลงหยุดยิงเพื่อลดความตึงเครียดในพื้นที่ชายแดน ซึ่งเป็นผลจากการประชุม GBC ไทย – กัมพูชา สมัยวิสามัญ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย และการแสวงหาแนวทางความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาสถานการณ์ชายแดนไทย – กัมพูชาในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ความร่วมมือด้านมนุษยธรรมในการเก็บกู้ทุ่นระเบิด การปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและการค้ามนุษย์ การจัดการสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำพื้นที่ชายแดน การถอนอาวุธจากพื้นที่เสี่ยง การแก้ไขปัญหาชาวพลอม และการยั่วยุบนสื่อสังคมออนไลน์

2.3.5 การดำเนินงานขับเคลื่อนกิจการด้านความมั่นคงชายแดนไทย – มาเลเซีย

สถานการณ์ความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – มาเลเซีย ในภาพรวมของปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังไม่ปรากฏความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่มีนัยสำคัญ การประสานภารกิจระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายมาเลเซีย ทั้งในส่วนกลางและพื้นที่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยฝ่ายมาเลเซียยังคงเข้มงวดต่อมาตรการการสัญจรข้ามแดน โดยเฉพาะมิให้มีการใช้ท่าข้ามหรือช่องทางธรรมชาติบริเวณแม่น้ำโก-ลก ในการสัญจรข้ามแดน โดย สมช. ได้ขับเคลื่อนภารกิจสำคัญ อาทิ

1) การพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เข้มงวดต่อการข้ามแดนบริเวณชายแดนไทย - มาเลเซีย (จ.นราธิวาส - รัฐกลันตัน) โดยร่วมกับผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลที่ได้รับเห็นควรให้ปิดท่าข้ามที่มีนัยด้านความมั่นคง โดยพิจารณาปิดเป็นบางจุดก่อนเพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ รวมถึงให้ จ.นราธิวาส ทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับการข้ามแดนที่ถูกต้อง และประชาสัมพันธ์นโยบายการบังคับใช้กฎหมายข้ามแดนของฝ่ายมาเลเซีย ตลอดจนเปิดบริการจุดตรวจคนเข้าเมือง ณ เวลา 05.00 น. ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

2) การลงพื้นที่เพื่อติดตามความคืบหน้าการพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย – มาเลเซีย และการบูรณาการส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและพื้นที่ โดยได้รับทราบสถานะปัจจุบันของปัญหาเขตแดนบริเวณหลักเขตแดนที่ 68 – 72 และติดตามสถานการณ์ความมั่นคงตามแนวชายแดนไทย – มาเลเซีย

นอกจากนี้ ได้รับทราบข้อเสนอของ จ.สตูล เพื่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ได้แก่ การผลักดันให้มีบัตรผ่านแดนชั่วคราว (temporary border pass) และการเปิดพื้นที่ผ่อนปรนการเข้าออก (Free Flow Zone) โดย สมช. ได้ผลักดันประเด็นดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของกลไกคณะกรรมการพิจารณาการเปิด - ระวัง หรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ ครั้งที่ 1/2568 เรียบร้อยแล้ว

3) การขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับสูง (HLC) คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (RBC) และคณะทำงานด้านการจัดการชายแดน (BMWG) โดยปรากฏผลที่ได้รับ อาทิ ยกระดับความร่วมมือและความเข้าใจอันดีในประเด็นด้านความมั่นคง การบริหารจัดการ และการพัฒนาพื้นที่ชายแดนร่วมกัน

2.3.6 การขับเคลื่อนงานพัฒนาร่วมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 การขับเคลื่อนงานพัฒนาร่วมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการบังคับใช้กฎหมายในระดับภูมิภาค ควบคู่กับการส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก เพื่อรับมือกับความท้าทายด้านอาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และภัยคุกคามข้ามพรมแดนในมิติต่าง ๆ กล่าวคือ

1) การหารือข้อราชการระหว่าง สมช. และคณะผู้แทนจากศูนย์บูรณาการความร่วมมือการบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคงแม่โขง - ล้านช้าง โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันกับการให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมความร่วมมือบนพื้นฐานกลไกความร่วมมือที่มีอยู่เดิม โดยเฉพาะ

ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดในแม่น้ำโขง (ศปพข.) ภายใต้อีกโลก 4 ประเทศ ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง

2) การกำหนดท่าทีของไทยต่อบทบาทและอิทธิพลของสาธารณรัฐประชาชนจีนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่มีผลกระทบต่อไทย (อปลข.) ผลที่ได้รับ คือ แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการด้านความมั่นคงของไทยในภูมิภาคดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

3) กลไกความร่วมมือระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคงแม่โขง - ล้านช้าง (LEMM – LMC) ได้กำหนดท่าทีของไทยต่อการดำเนินการที่เกี่ยวข้องว่าด้วยความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายและความมั่นคงแม่โขง - ล้านช้าง (LEMM - MLC)

2.3.7 การขับเคลื่อนภารกิจความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทย - เวียดนาม

สมช. เป็นหน่วยงานหลักของฝ่ายไทยในการกำกับดูแลภาพรวมความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและเวียดนาม ผ่านกรอบความร่วมมือคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง (Joint Working Group on Political and Security Cooperation: JWG on PSC) ไทย - เวียดนาม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทั้งสองฝ่ายจะหารือและผลักดันประเด็นความร่วมมือด้านความมั่นคงอย่างใกล้ชิดเพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองประเทศ โดยที่ผ่านมาทั้งสองฝ่ายได้มีการหารือและแลกเปลี่ยนทัศนคติด้านความมั่นคงในภูมิภาคทุกมิติที่ทั้งสองฝ่ายสนใจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง กับหน่วยงานด้านความมั่นคงของเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ

2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

“ผลประโยชน์ทางทะเลของไทย สามารถสร้างมูลค่าได้มหาศาลต่อปี โดยกิจกรรมที่ทำให้เกิดมูลค่า อาทิ การขนส่งทางทะเล ทรัพยากรทั้งน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ การประมง และการท่องเที่ยว คาดการณ์ว่าในห้วง 10 ปีข้างหน้า ผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทยมีแนวโน้มมูลค่าเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพิทักษ์ ความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล โดยรักษาภาวะแวดล้อมทางทะเลที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทางทะเลได้อย่างเสรี ปลอดภัย และเหมาะสม”

สมช. มีภารกิจหลักสำคัญในการขับเคลื่อนแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งเป็นการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. 2562 ที่มุ่งเน้นการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในมิติด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุมทุกมิติ เพื่อปกป้อง รักษา และเสริมสร้างความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การขับเคลื่อนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.1 การกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติในการขับเคลื่อนแผนความมั่นคงทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570) ภายใต้กลไกคณะกรรมการนโยบายด้านการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (นปท.) โดยได้มีการจัดตั้งและขับเคลื่อนองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลของประเทศไทย ตลอดจนพิจารณา ทบทวนและกำหนดรายละเอียดของแนวทางชั่วคราวสำหรับการพิจารณาอนุมัติคำขอวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล (Marine Scientific Research: MSR) ของต่างชาติ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ ซึ่งการวิจัยและพัฒนาสาขาดังกล่าวทวีความสำคัญต่อความร่วมมือเพื่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในห้วงต่อไป

1.2 การกำหนดทิศทางเชิงนโยบายของภารกิจความมั่นคงทางทะเลระหว่างประเทศ

โดยได้ตรวจสอบท่าทีและพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอันส่งผลต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลผ่านกลไกคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (อจชล.) และได้รับแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (1) ควรมองประเด็นการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้ครอบคลุมในทุกมิติ และทบทวนศักยภาพทางทะเลของไทยเพื่อใช้ประกอบการเจรจาหรือแสดงบทบาทสำคัญในเวทีระหว่างประเทศ (2) ความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับมหาอำนาจอยู่ในเกณฑ์ที่ดี อย่างไรก็ตาม ภายใต้การแข่งขันทางเศรษฐกิจและความตึงเครียดจากนโยบายการค้าของมหาอำนาจ ไทยควรพิจารณาท่าทีและแนวทางการเจรจาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างครอบคลุมในทุกมิติ

1.3 การพัฒนาดัชนีความมั่นคงทางทะเลของประเทศไทย โดยพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินตัวชี้วัดดัชนีความมั่นคงทางทะเลสำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ของแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 – 2570) ใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ศักยภาพและความพร้อมของหน่วยงานในการปกป้องและรักษาอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตอำนาจของชาติทางทะเล 2) การป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามและอาชญากรรมในเขตทางทะเล 3) การรักษาความมั่นคงปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุ การช่วยเหลือค้นหาทางทะเล และการรับมือต่อภัยพิบัติในเขตทางทะเล และ 4) การเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในการส่งเสริมความร่วมมือ การรักษาสันติภาพทางทะเล และการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธีภายใต้หลักกฎหมายระหว่างประเทศ

2. การติดตามและประเมินสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเล

2.1 การประเมินสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลระหว่างประเทศเชิงยุทธศาสตร์ ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ที่ส่งผลต่อการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล รวมทั้งได้พิจารณากำหนดแนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในพื้นที่อ้างสิทธิทับซ้อนบริเวณไหล่ทวีประหว่างไทยและกัมพูชา (Overlapping Claims Area: OCA) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติต่อไป

2.2 การติดตามสถานการณ์และผลการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางทะเลในประเทศ ได้ติดตามสถานการณ์ความมั่นคงทางทะเลในพื้นที่ต่าง ๆ โดย สมช. ได้ร่วมหารือติดตามผล เสนอแนะแนวทาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ในประเด็นที่สำคัญ อาทิ การป้องกัน

และปราบปรามอาชญากรรมทางทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง การลักลอบทำประมงในเขตหวงห้าม การบริหารจัดการสาธารณภัยและอุบัติเหตุทางทะเล

3. การเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเชิงนโยบายเฉพาะเรื่องในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลกรณีกัมพูชา”

มีการกำหนดมาตรการในพื้นที่บริเวณไหล่ทวีปที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิทับซ้อนกัน (Overlapping claims Area: OCA) ระหว่างไทยกับกัมพูชา รวมทั้งมาตรการต่อกรณีการสร้างเขื่อน/รอดักตะกอน (แนวกันคลื่น) ของกัมพูชา โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาและเจรจาตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ

นอกจากนี้ สมช. ยังได้ดำเนินการขับเคลื่อนการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (MSP) และการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทย ผ่านกลไกคณะกรรมการจัดทำกรแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทย โดยเครื่องมือ “แผนการขับเคลื่อนแนวคิดการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเลของประเทศไทย (Thailand’s MSP Roadmap)” ซึ่งกำหนดเขตพื้นที่เพื่อเพิ่มความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง ให้เกิดการดำเนินการสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจโดยการสื่อสารแก่ประชาชนในพื้นที่ให้ชัดเจน

4. การขับเคลื่อนและพัฒนาองค์ความรู้ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

4.1 สมช. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้ง “องค์กรจัดการความรู้ทางทะเลของประเทศไทย” โดยความร่วมมือกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกองทัพเรือ รวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางและคลังสมองทางทะเลของประเทศไทย (Maritime Think Tank) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิจัย แลกเปลี่ยน และให้คำปรึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทุกภาคส่วนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในอนาคต

ทั้งนี้ ได้มีการพิจารณาจัดทำ “แผนการดำเนินงานขับเคลื่อนองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลของประเทศไทย” ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและจัดการความรู้เพื่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (อจชล.) และขับเคลื่อนดำเนินงานขององค์กรจัดการความรู้ทางทะเลของประเทศไทย (Thailand’s Maritime Think Tank) โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (มจ.) เพื่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลร่วมกัน

4.2 การขับเคลื่อนองค์ความรู้ทางทะเลเชิงพื้นที่ในสถานศึกษา

โดยได้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเสริมสร้างการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล ภายใต้แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยการนำองค์ความรู้ทางทะเลไปปรับใช้ในสถานศึกษาให้เข้ากับบริบทและความเหมาะสมของแต่ละที่ อาทิ การนำไปบูรณาการ/สอดแทรกในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกัน และการนำไปบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการต่อยอดเป็นนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของทะเล

ทั้งนี้ ได้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินการฯ และร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ปัญหา/อุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ณ สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนโสตศึกษา เทพรัตน์ อำเภอบางสะพาน ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำเปิดสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและความบกพร่องทางสติปัญญา และโรงเรียนบ้านย่านซื่อ

5. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความมั่นคงทางทะเล

สมช. ได้ประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ภายนอกประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านรักษาบริหารจัดการความมั่นคงทางทะเล อาทิ

5.1 ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลกับสหภาพยุโรป ร่วมกับผู้แทนโครงการ ESIPA+ ในประเด็นความมั่นคงทางทะเล โดยได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล แผนและกลไกของไทยในการรักษาความมั่นคงทางทะเล แนวปฏิบัติเชิงนโยบายเพื่อสกัดกั้นการลักลอบขนส่งอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ (ทางทะเล ทางบก และทางอากาศ) ภายใต้พันธกรณี Proliferation Security Initiative (PSI) ซึ่งครอบคลุมประเด็นการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม และการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ

รวมทั้งประเด็นที่ต้องการผลักดันและร่วมมือกันในอนาคต อาทิ 1) การพัฒนาและการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลในมิติความมั่นคงทางทะเล 2) การแลกเปลี่ยนข่าวกรองและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับภัยคุกคามไซเบอร์ในมิติความมั่นคงทางทะเล 3) กฎหมายทะเลและแนวทางแก้ไขความขัดแย้งหรือข้อพิพาททางทะเล 4) เทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางทะเล และ 5) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและแนวปฏิบัติที่ดีในประเด็น Green Defense

5.2 ความร่วมมือในการต่อต้านการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ผ่านกลไกสภาบริหาร (Governing Council: GC) ของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย

(ReCAAP ISC) โดยได้มีการหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียและนอกภูมิภาค รวมทั้งพิจารณาหลักเกณฑ์ในการกำหนดระดับความรุนแรงของการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธของ ReCAAP การแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้กระทำผิดระหว่างประเทศสมาชิก

2.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายังจังหวัดชายแดนภาคใต้

“ เหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน มีสาเหตุของปัญหาที่สลับซับซ้อนและเป็นพลวัต ซึ่งทุกรัฐบาลให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น และมอบหมายให้ สมช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการการปฏิบัติโดยเร่งรัดดำเนินการอย่างต่อเนื่อง **ภายใต้นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้** ซึ่ง พ.ร.บ. การบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2553 กำหนดให้ สมช. จัดทำนโยบายฯ ดังกล่าว เป็นกรอบในการแก้ไขปัญหา โดยมุ่งลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย การพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม”

สมช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายังจังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดนโยบายฯ และบริหารจัดการเพื่อลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนสานต่อกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ มีกลไกสำคัญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปรากฏผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. กลไกหลักในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายังจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)

1.1 คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 2/2567 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2567 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายังจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า "คยศ.จชต." เพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญในการ ติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์สถานการณ์เชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายัง จชต. ทั้งมิติด้านความมั่นคง การพัฒนา เศรษฐกิจ และกระบวนการยุติธรรม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาทบทวน ปรับปรุง กำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ และตัดสินใจเชิงนโยบายในประเด็นเฉพาะเรื่องและประเด็นสำคัญเร่งด่วน ตลอดจนเสนอความเห็น แนวทาง มาตรการที่จำเป็นในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหายังสถานการณ์ ต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีคณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

1.2 คำสั่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 281/2566 ลงวันที่ 5 กันยายน 2566 ได้จัดตั้ง ศูนย์ขับเคลื่อนนโยบายพูดคุยสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรียกโดยย่อว่า "ศพค." มีภารกิจสำคัญในการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ของกระบวนการพูดคุยสันติภาพ เพื่อเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ จชต. ในเชิงยุทธศาสตร์ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อนายกรัฐมนตรี สภาความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งประสานงานหรือร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ และภาคส่วนต่าง ๆ ในกิจการที่เกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยสันติภาพเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ จชต.

2. การจัดทำ (ร่าง) นโยบายบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2568 - 2570

การรับฟังความคิดเห็นเพื่อทบทวนแนวคิดและประมวลข้อมูลประกอบการจัดทำ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2568 - 2570 จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรและเครือข่ายผู้นำทางศาสนา นักวิชาการและเครือข่ายทางวิชาการ รวมทั้งเครือข่ายภาคประชาสังคม เยาวชน สตรี และสื่อมวลชน ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการพิจารณาทบทวนและอำนวยความสะดวกขับเคลื่อนนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (อทอ.จชต.) และคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คยศ.จชต.) รวมทั้งการเดินทางลงพื้นที่ จชต. โดยได้รับข้อเสนอแนะสำคัญหลายประเด็น อาทิ

- 1) การปรับปรุงรายละเอียดปัจจัยเงื่อนไขของสถานการณ์
- 2) การสื่อสารสร้างความเข้าใจต่อภาพลักษณ์ที่ดีของพื้นที่
- 3) การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนงานตามวัตถุประสงค์ การให้ความสำคัญกับงานด้านการข่าว
- 4) การให้ความสำคัญกับการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ
- 5) การให้ความสำคัญต่อการสร้างชุมชนที่เข้มแข็งผ่านกิจกรรมทางศาสนาและการมีปฏิสัมพันธ์ของประชาชนต่างศาสนา เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม
- 6) การให้ความสำคัญกับการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน
- 7) ให้ความสำคัญกับการเพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เด็ก และสตรี รวมทั้ง ภาคเอกชน ในการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ

ทั้งนี้ ในส่วนวิสัยทัศน์ เห็นควรให้ความสำคัญกับ “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน” ที่มีนัยสำคัญต่อพื้นที่ ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐ ควรมุ่งเน้นการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานระดับพื้นที่ ร่วมกับท้องถิ่นอย่างมีเอกภาพ โดย สมช. ได้วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ รวบรวมความเห็น และข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการยก (ร่าง) นโยบายบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับใหม่ เสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติต่อไปแล้ว

๓. การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ “ในฐานะที่ สมช. เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อน แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งเป็นเครื่องมือด้านงบประมาณ ในการกำกับ ติดตาม เพื่อให้มีกรอบทิศทางการดำเนินงาน ที่สามารถบูรณาการ ประสานสอดคล้องและเชื่อมโยงกันทั้งมิติด้านความมั่นคง มิติด้านการพัฒนา และมิติด้านการบริหารจัดการ

๓.๑ การจัดทำงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยได้กำหนดกรอบการจัดทำ และกลั่นกรอง พิจารณาความเหมาะสมของคำขอของงบประมาณ ภายใต้แผนงาน โครงการ และกิจกรรม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการฯ ที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาความรุนแรงและลดเงื่อนไขต่าง ๆ รวมถึงยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ การพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างโอกาสทางรายได้ให้แก่

ประชาชนระดับฐานราก นอกจากนั้น ยังมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน และคำนึงถึงการเชื่อมโยงกิจกรรมในลักษณะ Value Chain

3.2 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลมิติด้านความมั่นคง ภายใต้แผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อาทิ การสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมแม่น้ำสุโขทัย-โลก การดำเนินงานการปฏิบัติงานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจทั้งในและนอกพื้นที่ โดย สมช. ได้มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานภารกิจกันอย่างใกล้ชิด เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน ตลอดจนหารือร่วมเพื่อหาแนวทางการรับมือต่อประเด็นปัญหาต่อไป

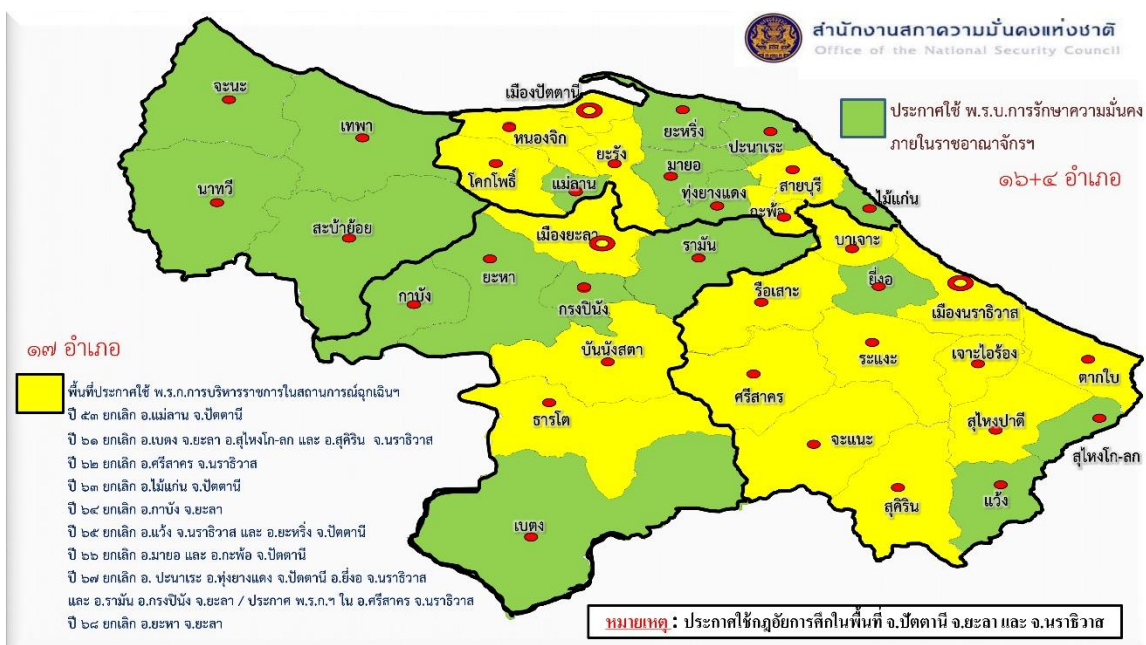

3.3 การประชุมกำกับ ติดตาม และประเมินผลแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ในฐานะเจ้าภาพแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทราบกระบวนการตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ในการวัดผลสำเร็จ ทั้งนี้จึงเห็นควรให้มีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนตลอดจนหารือร่วมเพื่อหาแนวทางการรับมือต่อประเด็นปัญหาต่อไป

4. การขับเคลื่อนประเด็นเฉพาะ อาทิ กฎหมายพิเศษในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อลดเหตุการณ์ความรุนแรง สูญเสีย และบาดเจ็บ รวมทั้ง การขับเคลื่อนงานการศึกษาในพื้นที่ จชต. กล่าวคือ

4.1 การกำกับการบังคับใช้ พ.ร.ก. การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 25๔8 โดยได้ดำเนินนโยบายปรับลดพื้นที่การบังคับใช้กฎหมายพิเศษดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและคงเหลือเพียง 17 อำเภอ (จากทั้งหมด 33 อำเภอ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้) พร้อมเร่งผลักดันการใช้เครื่องมือและมาตรการตามกฎหมายอื่นทดแทน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน

4.2 การขับเคลื่อนแนวทางการแบ่งมอบภารกิจของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งระยะเฉพาะหน้าและระยะยาว โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับใหม่ ในการเตรียมการรองรับการเปลี่ยนผ่านภารกิจไปสู่กลไกปกติของทางราชการให้มีประสิทธิภาพ

4.3 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ (สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์) โดย สมช. ได้ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ จชต. ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อหารือในประเด็นการปรับปรุงรายละเอียดของ (ร่าง) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการพัฒนาภาษาอาหรับ เพื่อการสื่อสารให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการทั้งฝ่ายไทยและอียิปต์ อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสูงสุด

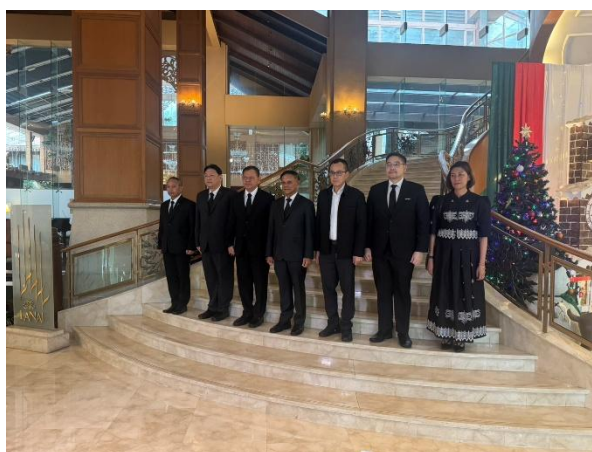

4.4 การเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องทางศาสนาในพื้นที่ จชต. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้านศาสนา ส่งเสริมแนวคิดสันติวิธีเพื่อปกป้องมิให้มีผู้ใดทำการบิดเบือนหลักการศาสนาเพื่อใช้ในการก่อเหตุรุนแรง โดยผู้นำศาสนา/นักวิชาการศาสนาอิสลามจากต่างประเทศ โดย สมช. ได้ร่วมกับกองอำนวยการความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า ในการรับรองนักวิชาการศาสนาอิสลามจากประเทศเยเมน ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเคารพจากประชาชนในพื้นที่ จชต.

5. การขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

สมช. ได้ขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยสันติสุขฯ มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดและขับเคลื่อนแนวทางปฏิบัติต่อผู้เห็นต่างจากรัฐ ผ่านการหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำไปกำหนดทิศทางที่เหมาะสมในการสื่อสารและสนับสนุนการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพและการพูดคุยสันติสุขในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในระยะต่อไป ทั้งนี้ ในห้วงที่ผ่านมาปรากฏผลสัมฤทธิ์ กล่าวคือ

5.1 การดำรงความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้สามารถรักษาพลวัตของการหารือระหว่างคู่พูดคุย ซึ่งช่วยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมเชิงนโยบายและเชิงกระบวนการรองรับสถานการณ์และปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

5.2 การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐของไทยได้รับองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากนานาชาติ โดยเฉพาะในประเด็นการพัฒนากระบวนการสันติภาพ

5.3 การเสริมสร้างความเข้าใจต่อประชาคมระหว่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์ในพื้นที่ ทั้งในมิติด้านความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกำหนดภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ

5.4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาคประชาสังคม ผู้นำศาสนา นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ เป็นการเปิดพื้นที่ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะที่หลากหลาย ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนกระบวนการสันติสุขให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2.6 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

“ประเทศไทยมีบริบทการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของภูมิภาค ทั้งในฐานะประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางของการโยกย้ายถิ่นฐานจากประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอื่น อันส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม และสถานะทางกฎหมายของบุคคลที่พำนักอยู่ภายในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมาก ความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างประชากรดังกล่าวก่อให้เกิดความท้าทายเชิงนโยบายและการบริหารจัดการที่มีความเชื่อมโยงกับมิติด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ”

ด้วยเหตุนี้ สมช. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการกำหนดทิศทางเชิงนโยบายความมั่นคง ได้ทำหน้าที่ บูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินงานในประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ อย่างเป็นระบบ ปรากฏผลการดำเนินงานที่สำคัญ จำนวน 3 เรื่องหลัก ดังนี้

1. การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2567 เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาสัญชาติและสถานะบุคคลให้แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร เป็นเวลานาน และกลุ่มบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร ตามที่ สมช. นำเสนอ นับเป็นก้าวสำคัญในการยุติปัญหาสถานะบุคคลที่ตกค้างยาวนาน

ผลการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ (1) การให้ใบสำคัญถิ่นที่อยู่แก่กลุ่มที่อพยพเข้าไทย 19 กลุ่ม จำนวน 340,101 คน และ (2) การให้สัญชาติไทยแก่บุตรที่เกิดในประเทศไทย จำนวน 143,525 คน (ข้อมูล ณ 8 กรกฎาคม 2567) รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้นกว่า 483,626 คน

การขับเคลื่อนเชิงนโยบายดังกล่าวได้นำไปสู่การออกประกาศกระทรวงมหาดไทยรองรับจำนวน 2 ฉบับ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2568 เป็นต้นมา และเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 มีผู้ได้รับการตรวจสอบคัดกรองและดำเนินการแล้ว จำนวน 109,484 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.64 ของกลุ่มเป้าหมาย สะท้อนความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาอันสั้น

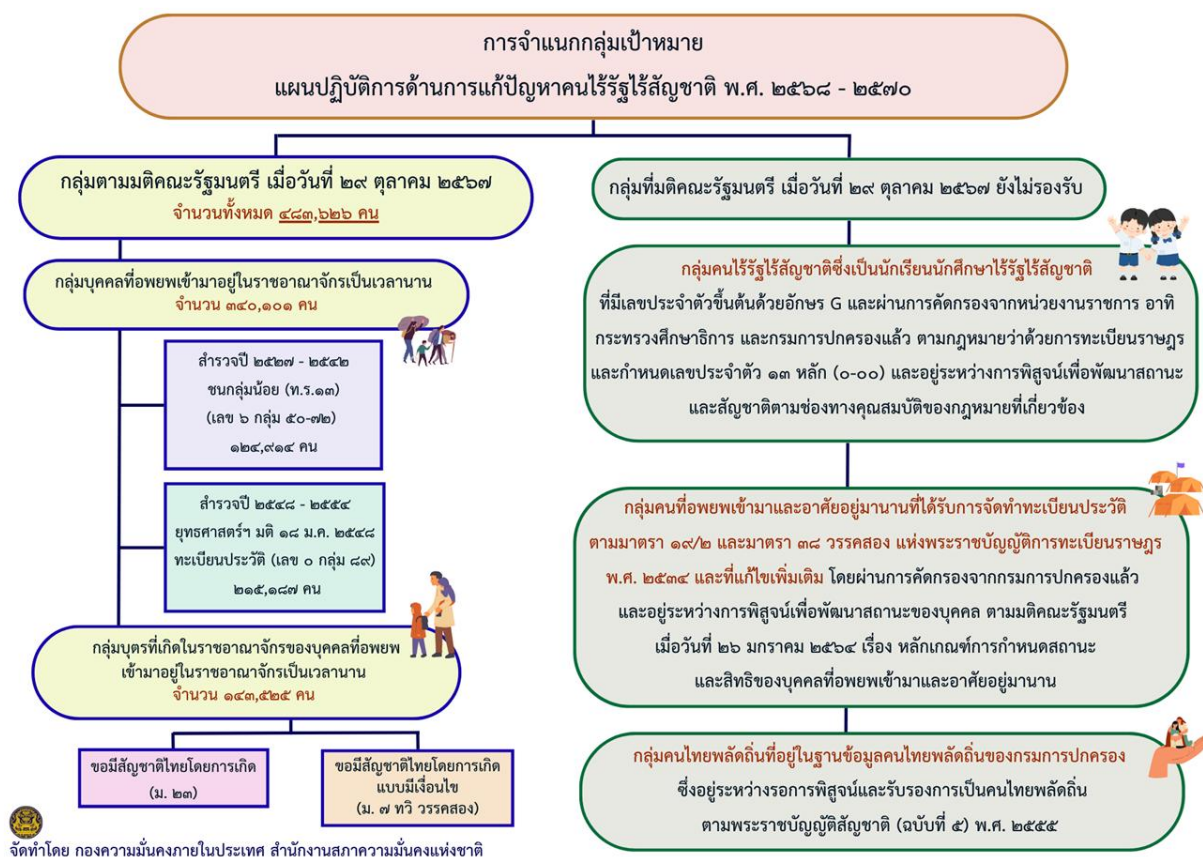
ทั้งนี้ การให้สถานะตามมติคณะรัฐมนตรีครั้งนี้จึงไม่ใช่การแย่งสิทธิคนไทย แต่เป็นการทำให้ทุกคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันมีความชัดเจนในกฎหมาย เพื่อให้รัฐบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ ลดช่องโหว่การเอาเปรียบ และที่สำคัญคือ ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนที่ยาศัยอยู่ในประเทศเดียวกันให้เป็นธรรมและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักสิทธิมนุษยชน การรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งชาติ

2. การจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเพื่อแก้ปัญหาคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (พ.ศ. 2568 - 2570)

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบคำมั่นโดยสมัครใจของประเทศไทยต่อเวทีผู้ลี้ภัยระดับโลก (Global Refugee Forum: GRF) ครั้งที่ 2

โดยกำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาคนไร้รัฐไร้สัญชาติให้มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และสอดคล้องกับหลักสากล พร้อมให้ความสำคัญเร่งด่วนต่อการแก้ไขปัญหาเด็กไร้รัฐไร้สัญชาติที่เกิดใน ราชอาณาจักร และเน้นการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน

เพื่อขับเคลื่อนมติคณะรัฐมนตรีให้เกิดผลเชิงรูปธรรม สมช. จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหาคนไร้รัฐไร้สัญชาติ (พ.ศ. 2568 – 2570) ในลักษณะแผนระยะเร่งด่วน 2 ปี โดยมีสถานะ เป็นแผนระดับที่ 3 เพื่อรองรับและเชื่อมโยงการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (แผนระดับที่ 1) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566 – 2570 (แผน ระดับที่ 2)

สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนฯ มุ่งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2567 และ (2) กลุ่มที่ยังไม่อยู่ในขอบเขตมติดังกล่าว อาทิ นักเรียน/นักศึกษาไร้รัฐไร้สัญชาติที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยอักษร G

กระบวนการจัดทำแผนดังกล่าว สมช. ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้าน ทั้งจากหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานในพื้นที่ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดย (ร่าง) แผนฯ ได้ผ่านความเห็นชอบจากกลไกสำคัญที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายให้ สมช. เสนอที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

3. การแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา (ผกร.)

การแก้ไขปัญหา ผกร. ในห้วงที่ผ่านมา รัฐบาลมีนโยบายผ่อนปรนให้ ผกร. สามารถอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรม ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ 9 แห่ง ใน 4 จังหวัด ซึ่งที่ผ่านมา มีการส่งกลับมาตุภูมิโดยสมัครใจ และการส่งไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม

อย่างไรก็ดี ในห้วงต้นปี 2568 การเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับผู้ลี้ภัยและผู้อพยพของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ส่งผลกระทบต่อโครงการและกิจกรรมที่ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้โยกย้ายถิ่นฐานกลุ่มต่าง ๆ ในไทย โดยเฉพาะ ผกร. ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงในเรื่องการดำรงชีพ สาธารณสุข และการส่งไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐฯ ที่ต้องยุติลง

สมช. จึงได้มีการหารือร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำ “แนวทางการแก้ไขปัญหา ผกร.” โดยมีเป้าหมายเปลี่ยนผ่าน ผกร. จากการพึ่งพาความช่วยเหลือสู่การพึ่งพาตนเอง เพื่อให้

สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ ในบริบทการลดงบประมาณจากประเทศผู้บริจาค โดย อนุญาตให้
ผภร. สามารถออกไปทำงานนอกพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ได้ ภายใต้เงื่อนไขด้านความ
มั่นคงที่เหมาะสม ซึ่งต่อมาได้มีการเสนอ “มาตรการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวที่พำนักอยู่ใน
พื้นที่พักพิงชั่วคราวสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา” โดยปัจจุบัน สมช. ได้มีการติดตามและประเมินผลการ
ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

2.7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

“สถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทย ห้วงปี พ.ศ. 2567 - 2568 ยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยไทยได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในระดับ Tier 2 ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 ในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (2024 TIP Report) ของสหรัฐอเมริกา สะท้อนว่าไทยยังไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำในการกำจัด การค้ามนุษย์ได้อย่างครบถ้วน แต่มีความพยายามอย่างมีนัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์”

ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องดำเนินการเร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยใช้กลไกการ ขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์อย่างเร่งด่วนและ การค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนา ศักยภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์

ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สมช. ได้ขับเคลื่อนบทบาทเชิงนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างเป็นระบบ โดยมีบูรณาการมิติความมั่นคง สิทธิมนุษยชน และความร่วมมือระหว่างประเทศ อันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรม จำนวน 3 เรื่องหลัก ดังนี้

1. การยกระดับกลไกนโยบายและโครงสร้างการบริหารจัดการระดับชาติ

การผลักดันประเด็นเชิงโครงสร้างที่สำคัญ ผ่านกลไกคณะกรรมการประสานและกำกับ การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ส่งผลให้สามารถจัดตั้งคณะอนุกรรมการบริหารศูนย์คัดแยกและ ส่งต่อผู้เสียหายระดับชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ข้ามพรมแดนของขั้นตอนปฏิบัติ และกำหนดมาตรฐานกลางในการคัด แยกผู้เสียหาย รวมทั้งการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนคณะทำงานย่อยว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (Sub-Group on Human Trafficking) ภายใต้กรอบ BIMSTEC เพื่อเสริมสร้างบทบาทเชิงรุกของไทยในเวที ภูมิภาค

ผลที่ได้รับ คือ กลไกการบริหารจัดการมีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงการทำงาน ของกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism: NRM) ในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีมาตรฐานเดียวกันมากยิ่งขึ้น

2. การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลประเด็นการค้ำมนุษย์ในระดับพื้นที่ (EAR System) โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการติดตามและประเมินผลแผนความมั่นคงเฉพาะเรื่อง (Electronics Assessment Reports: EAR) ซึ่งครอบคลุมประเด็นการค้ำมนุษย์ โดยมีผลสัมฤทธิ์สำคัญ ได้แก่ เพิ่มความรวดเร็วและความถูกต้องของการรายงานสถานการณ์ในระดับพื้นที่ ทำให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้ม รูปแบบ และจุดเสี่ยงของการค้ำมนุษย์ได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายของฝ่ายบริหารบนฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

3. การบูรณาการมิติความมั่นคงกับสิทธิมนุษยชน การพิจารณานำข้อเสนอเชิงวิชาการและข้อคิดเห็นจากภาคประชาสังคมมาปรับใช้ในระดับนโยบาย อาทิ แนวคิด Human Rights Due Diligence (HRDD) เพื่อผลักดันให้ภาคเอกชนดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในห่วงโซ่อุปทาน มาตรการคัดกรองเชิงรุกสำหรับบุคคลกลุ่มเสี่ยงที่เดินทางไปประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกหลอกลวงไปบังคับใช้แรงงาน

การเน้นย้ำบทบาทประเทศต้นทางในการแจ้งเตือนและสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนของตน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสะท้อนการขับเคลื่อนนโยบายที่มุ่งแก้ไขปัญหาเชิงระบบในระยะยาว ลดปัจจัยผลักดันและแรงจูงใจของขบวนการค้ำมนุษย์ มากกว่าการแก้ไขเฉพาะหน้า ได้ประเมินสถานการณ์การค้ำมนุษย์ของไทยในฐานะประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทาง พร้อมทั้งวิเคราะห์ความท้าทายสำคัญ เช่น รูปแบบการค้ำมนุษย์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนภารกิจระยะต่อไป

2.8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

“ปัญหายาเสพติด นับว่าเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้นที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยภาครัฐเน้นมุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เกิดเข้าไปเกี่ยวข้อง การสกัดกั้นและปราบปราม ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งเสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ”

สมช. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและกำกับทิศทางเชิงนโยบายผ่านนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อให้การขับเคลื่อนประเด็นยาเสพติดเป็นไปอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในทุกระดับของแผนระดับชาติ โดยบูรณาการการทำงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)

นำไปสู่การกำหนด “จุดเน้น” อย่างเป็นทางการ อาทิ การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนขยายผลเครือข่ายค้ายาเสพติด การป้องกันกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเปราะบาง การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและสถานศึกษา การพัฒนาระบบบำบัดรักษาและติดตามผู้ผ่านการบำบัด การควบคุมผลกระทบจากการใช้พืชเสพติดในทางที่ผิด ตลอดจนการแก้ไขปัญหายาเชิงพื้นที่ตามบริบท (Tailor Made) มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ภาพรวม คือ การลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาประเทศ

ทั้งนี้ สมช. ได้ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์ยาเสพติดในภาคเหนือตอนบน ณ วิทยาลัยป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระหว่างประเทศ และศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบริบทพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งยังคงเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่มีศักยภาพสูง มีการลักลอบลำเลียงสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ผ่านหลายประเทศ โดยใช้ประเทศไทยเป็นทั้งทางผ่านและจุดกระจายยาเสพติดสู่ประเทศที่สาม ข้อมูลดังกล่าวได้นำไปใช้ประกอบการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการกำหนด

มาตรการสกัดกั้นในระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเสริมประสิทธิภาพการควบคุมพื้นที่ชายแดนและการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังได้หารือร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการที่ ๒ กอ.รมน. ในฐานะฝ่ายเลขานุการหลักของคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ และผู้รับผิดชอบรายประเด็นด้านยาเสพติด ภายใต้แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ปรากฏผลจากการหารือ ทำให้เกิดการปรับรูปแบบการเสนอโครงการให้สอดคล้องกับมาตรการของสำนักงาน ป.ป.ส. ที่เน้นผลสัมฤทธิ์เชิงคุณภาพและเชิงพื้นที่มากขึ้น อาทิ การปรับโครงการ “หมู่บ้านเข้มแข็งปลอดยาเสพติด” ให้สอดคล้องกับมาตรการด้านการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและชุมชน รวมถึงข้อเสนอการจัดตั้ง “หน่วยบัญชาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดชายแดนภาคใต้ (นยส. ๔๘)” ครอบคลุมพื้นที่ชายแดนบกและทางน้ำ โดยมีจังหวัดชุมพรและจังหวัดระนองเป็นพื้นที่นำร่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นในพื้นที่เสี่ยงสำคัญ

ทั้งนี้ สมช. ได้เน้นย้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรายงานผลการดำเนินงานในเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ และบูรณาการการทำงานร่วมกับจังหวัดและหน่วยงานพื้นที่อย่างใกล้ชิด ตลอดจนเร่งรัดการจัดทำโครงการภายใต้แผนบูรณาการด้านยาเสพติด โดยจะหารือร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพงบประมาณบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายด้านยาเสพติดมีความเชื่อมโยง ครบวงจร และเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ต่อความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน

2.9 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“ในห้วงที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญสาธารณภัยหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ และเกิดจากมนุษย์หรืออุบัติเหตุ อาทิ น้ำท่วมรุนแรง ภัยแล้ง ฝุ่น PM 2.5 และโรคระบาด ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรุนแรงขึ้นในอนาคต จากภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ดังนั้น การเตรียมพร้อมและการบริหารจัดการเชิงระบบ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการรับมือ”

สมช. มุ่งเน้นยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือเป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงที และยั่งยืน ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพร่วมจัดฝึกการบริหารวิฤตการณ์ระดับชาติ (C – MEX) โดยได้ดำเนินการเพื่อยกระดับการรับมือต่อสาธารณภัย สรุปดังนี้

2.9.1 การกำหนดกรอบแนวคิดและการจัดทำสถานการณ์และแนวทางการควบคุมการฝึกการบริหารวิฤตการณ์ระดับชาติ (C – MEX 25) กล่าวคือ

แนวคิดการจัดทำสถานการณ์การฝึก C - MEX 25

1) มุ่งเน้นการดำเนินงานตามแนวทางและมาตรการด้านการป้องกัน (Preventive Measure) เพื่อมิให้เกิดวิกฤตการณ์หรือทำให้วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นยุติลงได้โดยเร็ว ผ่านการบังคับใช้กฎหมายและการใช้กลไกการบริหารจัดการสถานการณ์ในภาวะปกติเข้าแก้ไขให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ในภาวะปกติหรือระยะก่อนเกิดเหตุ

2) ประเด็นภัยคุกคามที่กำหนดสถานการณ์การฝึกสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในแต่ละประเด็นการฝึก โดยกำหนดประเด็นการฝึกที่เกี่ยวข้องกับ **การฝึกบริหารจัดการสาธารณภัย**

2.9.2 การเข้าร่วมการฝึกกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ระดับส่วนกลาง) ภายใต้รหัสการฝึกการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติด้านสาธารณภัย ประจำปี พ.ศ. 2568 (Crisis Management Exercise C – MEX 25) จากภัยสึนามิ ในพื้นที่ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการฝึกฯ ให้แก่หน่วยงานในทุกระดับ โดยการฝึกดังกล่าวมุ่งเน้นภัยคุกคามจากภัยสึนามิในพื้นที่ ที่มีความรุนแรงและผลกระทบเป็นวงกว้าง โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติ (Drill) กิจกรรมการฝึก 5 กิจกรรม ได้แก่ การแจ้งเตือนในการอพยพ/การค้นหาผู้ประสบภัย/การแพทย์/ศูนย์พักพิง/การกักกันทางน้ำและอากาศยาน

2.10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

“ผลจากความตึงเครียดระหว่างประเทศในภูมิภาคเป็นแรงขับเคลื่อนภัยไซเบอร์ในภูมิภาคที่สำคัญ พบว่าภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกมีการเคลื่อนไหวของกลุ่มภัยคุกคามขั้นสูง (Advanced Persistent Threat : APT) สูงที่สุด หน่วยงานไทยตกเป็นเป้าการโจมตีจากกลุ่มแฮกเกอร์ที่สนับสนุนกัมพูชา ในกรณีข้อพิพาทเขตแดนไทย-กัมพูชา นอกจากนี้ ยังมีการโจรกรรมข้อมูล มัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) และการหลอกลวงออนไลน์ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกัน โดยสร้างภูมิคุ้มกันทางดิจิทัล และปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย ตลอดจนการปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างเข้มข้น”

นอกเหนือจากการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และเสนอแนะเสนอต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อกำหนดมาตรการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์แล้วนั้น สมช. มีบทบาทเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ ตามมาตรา 67 แห่ง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 โดยเมื่อเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสภาความมั่นคงแห่งชาติและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ปรากฏผลดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การขับเคลื่อนแผนความมั่นคง ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 – 2570) นโยบายฯ ที่ 10 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ โดยได้กำหนดทิศทางการร่วมมือของไทยกับต่างประเทศและกำหนดประเด็นที่ควรมุ่งเน้น (key focus areas) ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้ง 7 ประเด็น จากการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในประเทศและต่างประเทศ เพื่อที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปกำหนดเป็นกรอบในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามภารกิจของหน่วยงานต่อไป

รวมถึงการปรับใช้กลไกการติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลของ สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) ที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นกลไกหลักในการติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลภัยคุกคามทางไซเบอร์ระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ สกมช. ได้ประสานภารกิจกับ สกมช. อย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาหรือแนวทางการดำเนินงานและประสานงานเมื่อเกิดเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤต ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของ สกมช. ในการบริหารสถานการณ์ตามมาตรา 67 แห่ง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

อนึ่ง จากการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติฯ พบว่า มีผลสำเร็จบรรลุค่าเป้าหมายในทุกตัวชี้วัด ซึ่งสะท้อนถึงภาพรวมไทยมีพัฒนาการและศักยภาพเพิ่มขึ้นในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

2. การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ระหว่างประเทศ ที่สำคัญอาทิ

2.1 การพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ระหว่างไทยและฝรั่งเศส ได้ผลลัพธ์เป็นแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน ประกอบด้วย 1) การแลกเปลี่ยนข่าวกรองและมุมมองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก และ 2) การเสริมสร้างขีดความสามารถในการวิเคราะห์และสร้างความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีอุบัติใหม่ (Emerging Technology) โดย COMCYBER จะได้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อ The General Secretariat for Defence and National Security : SGDSN ในการประสานความร่วมมือในอนาคตต่อไป

2.2 การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการก่ออาชญากรรม (The International Conference on Countering Crimes Committed Using ICT: ICT-Crime 2025) ณ นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย โดยได้ร่วมแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการรับมือกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อก่ออาชญากรรมผู้เข้าร่วมจากประเทศต่าง ๆ อาทิ การสืบสวนสอบสวนคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้สกุลเงินดิจิทัล และแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยกลุ่มก่อการร้ายและกลุ่มหัวรุนแรง ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญกับแนวทางในระยะต่อไป อาทิ การนำเทคโนโลยีมาช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ดิจิทัล (Digital Forensics) และเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรม และการสร้างความตระหนักรู้ ยังคงได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางสำคัญในการลดความเสียหายของประชาชนจากอาชญากรรม

2.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ หัวข้อ “Responding to the Next Cyber Shock: EU-Thailand Tabletop on Cyber Resilience” ร่วมกับสหภาพยุโรป ผ่านระบบ zoom webinar ทั้งนี้ ผู้แทนหน่วยงานไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงทางไซเบอร์จากไทยและสหภาพยุโรป นักการทูต และผู้แทนจากภาคเอกชน ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนมุมมองและความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ความท้าทายในการรับมือกับภัยทางไซเบอร์ และประเด็นการทูตไซเบอร์ นอกจากนี้ ได้มีการฝึกสถานการณ์จำลอง (Tabletop Exercise : TTX) เชิงยุทธศาสตร์ด้านวิกฤติการณ์ไซเบอร์ เพื่อประเมินความพร้อมและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยในการรับมือกับภัยคุกคาม

2.4 การหารือกับ Australian Cyber Security Centre (ACSC) ระหว่างการเยือนเครือรัฐออสเตรเลียในการหารือทวิภาคีด้านความมั่นคง ครั้งที่ 1 ซึ่ง ACSC เป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบประเด็นความมั่นคงทางไซเบอร์ของออสเตรเลีย ซึ่งผู้แทนทั้งสองประเทศได้แลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นการจำแนกภัยคุกคามทางไซเบอร์ ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ควรให้ความสำคัญ การปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญจากภัยทางไซเบอร์ การรับมือและบริหารสถานการณ์ทางไซเบอร์ และมุมมองและแนวทางการระบุตัวตนผู้กระทำการทางไซเบอร์ หรือ Cyber Attribution ของออสเตรเลีย

2.11 การป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย

“แม้ประเทศไทยอาจไม่ใช่เป้าหมายโดยตรงของการก่อการร้าย แต่เหตุรุนแรงซึ่งเป็นผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับความเป็นเสรีในการดำเนินกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ การเป็นจุดคมนาคมที่สำคัญของภูมิภาค จึงอาจเป็นโอกาสในการแฝงตัวเข้ามากระทำความผิดหรือใช้ไทยเป็นฐานในการก่อเหตุ”

สมช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย โดยมุ่งเน้นให้ประเทศมีภูมิคุ้มกันในการรับมือ และตอบโต้ต่อเหตุวิกฤติจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ มีระบบฐานข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย สรุปผลได้ดังนี้

1. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ปรากฏผลตามตัวชี้วัดที่บรรลุค่าเป้าหมายรายปีได้ทั้งสิ้น ๓๗ ตัวชี้วัด จากทั้งหมด ๔๓ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๘๘ ของค่าเฉลี่ยผลการดำเนินการตามแนวทางหลักทั้งหมด ซึ่งเกินจากค่าเป้าหมายรายปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ของแผนปฏิบัติการฯ ที่กำหนดไว้ร้อยละ ๗๐ กล่าวคือ

1.1 แนวทางด้าน การป้องกัน (Prevention) บรรลุเป้าหมายร้อยละ ๘๐ โดยได้มีการบูรณาการข้อมูลข่าวกรอง การคัดกรองบุคคลเข้าเมืองอย่างเข้มงวด และการสร้างภูมิคุ้มกันภาคประชาชนผ่านการฝึกอบรมและการสื่อสารที่ถูกต้องโดยศูนย์ตรวจสอบข่าวปลอม

1.2 แนวทางด้าน การตอบโต้เหตุวิกฤติ (Countering) บรรลุเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ ผ่านการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุระดับชาติ (C-MEX) และการฝึกร่วมกับมิตรประเทศ พร้อมทั้งจัดเตรียมแผนสาธารณสุขและแผนการสื่อสารในภาวะวิกฤติเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

1.3 การฟื้นตัว (Resilience) บรรลุเป้าหมายร้อยละ ๘๓ โดยได้ดำเนินการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดควบคู่ไปกับการเสริมสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมและภูมิคุ้มกันทางจิตใจในชุมชน (วัคซีนใจ) รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนให้สังคมกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืน

2. การจัดทำแผนการต่อต้านการก่อการร้ายแห่งชาติ (แผน ตช.)

สมช. อยู่ระหว่างการทบทวนและปรับปรุงแผนการเผชิญและแก้ไขเหตุก่อการร้ายของไทย ให้มีความทันสมัย คล่องตัว สอดคล้องกับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายในปัจจุบันที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ อย่างรวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา โดยมีสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นกลไกหลักในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ทั้งนี้ แผน ตช. ได้ผ่านการพิจารณาของที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการเตรียมรายละเอียดการปฏิบัติและกลไกที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอ คณะรัฐมนตรี และนำไปใช้ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายต่อไป

3. การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย ที่สำคัญ อาทิ

3.1 การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านนโยบายการต่อต้านการก่อการร้าย (Senior Officials Counter-Terrorism Policy Forum: SOCTPF) ครั้งที่ ๔ ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยประเทศสมาชิก ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ได้แลกเปลี่ยนแนวทางการใช้ปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อต่อต้านแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงบนพื้นที่ออนไลน์

3.2 การประชุม Capacity Building Program for Financial Intelligence Unit and Law Enforcement Agency Officials และการประชุมคณะทำงานย่อยว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ภายใต้กรอบ BIMSTEC ณ เมือง Cox's Bazar สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เป็นการหารือภายใต้หัวข้อสำคัญเกี่ยวกับ “แนวโน้มและรูปแบบการกระทำความผิดของการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” ผลที่ได้รับ คือ แนวทางดำเนินการในมิติที่สำคัญ อาทิ 1) การปรับปรุง/พัฒนานกฎหมายให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น ทันต่อรูปแบบการฟอกเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 2) การพัฒนาแนวทางการสืบสวนและแกะรอยเส้นทางการเงินทั้งในระดับประเทศและประชาคมระหว่างประเทศ และ 3) การพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในส่วนของ การพัฒนามาตรการของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน และการแบ่งปันข้อมูลข่าวกรองทางการเงิน

3.3 การเข้าร่วมการประชุม Track 1.5 BIMSTEC Security Dialogue Forum ครั้งที่ ๔ ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย เพื่อแลกเปลี่ยนประเด็นความมั่นคง โดยเน้นย้ำถึงความท้าทายด้านความมั่นคงในภูมิภาค อาทิ การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมไซเบอร์ และการค้ามนุษย์ ผลที่ได้รับ อาทิ 1) กรณีความมั่นคงทางทะเลในอ่าวเบงกอล เสนอให้มีการจัดตั้งกองกำลังเฉพาะกิจ

และแพลตฟอร์มข่าวกรองร่วมกัน และ 2) การจัดการอาชญากรรมข้ามชาติผ่านการใช้เทคโนโลยีไฟร์ริงและจัดตั้ง BIMSTEC Transnational Crime Coordination Centre (BTCCC)

3.4 การประชุมคณะทำงานว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับอินเดีย ครั้งที่ ๑๓ (Thailand – India Joint Working Group on Security Cooperation: JWG - SC) โดยทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงร่วมกันอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งในระดับโลก ภูมิภาคเอเชียใต้ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับพลวัตของภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อทั้งสองประเทศในปัจจุบัน พร้อมทั้งได้แบ่งปันข้อมูลด้านนโยบายการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนประสานแนวทางความร่วมมือเชิงปฏิบัติในการป้องกัน รับมือ และแก้ไขปัญหาจากภัยคุกคามที่เผชิญร่วมกัน ได้แก่ อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ การลักลอบค้ายาเสพติด การฟอกเงิน ภัยคุกคามความมั่นคงทางทะเล และการลักลอบค้าสัตว์ป่า

3.5 การหารือกับสำนักเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council Secretariat: NSCS) ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย ในประเด็นสำคัญ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรมข้ามชาติ ประกอบด้วย การค้ายาเสพติด อาชญากรรมไซเบอร์ การค้ามนุษย์

กลุ่มก่อการร้ายในภูมิภาคเอเชียใต้ และแนวโน้มการก่อการร้ายในมุมมองของอินเดีย ทั้งนี้ ฝ่ายอินเดียแสดงความขอบคุณที่ให้ความช่วยเหลือพลเมืองอินเดียที่เป็นเหยื่อในศูนย์อาชญากรรมในพื้นที่เมียนมาด้วย

3.6 การหารือทวิภาคีด้านความมั่นคงระหว่างไทย - ออสเตรเลีย (Australia - Thailand Security Dialogue) ครั้งที่ ๑ ณ นครซิดนีย์ และกรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย เพื่อยกระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศไทยและออสเตรเลียให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดชุดโต่ง การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ โดยเฉพาะปัญหาคอลเซ็นเตอร์และการค้ามนุษย์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ย้ำเจตนารมณ์ร่วมกันส่งเสริมความมั่นคง เสถียรภาพ และธรรมาภิบาลในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก ภายใต้หลักกฎหมายระหว่างประเทศ และเตรียมการให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Australia - Thailand Security Dialogue ครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ต่อไป

3.7 การประชุมระดับอนุภูมิภาคว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและความมั่นคงข้ามชาติ (Sub - Regional Meeting on Counter Terrorism and Transnational Security: SRM) ครั้งที่ ๖ ณ นครซิดนีย์ เครือรัฐออสเตรเลีย เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางระหว่างประเทศสมาชิก ๘ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในการรับมือกับภัยคุกคามจากการก่อการร้าย และการเดินทางกลับของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนมุมมองความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาค รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาความมั่นคงข้ามชาติของแต่ละประเทศ

2.12 การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

“ปัจจุบันการขยายอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจมุ่งเน้นการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และความมั่นคง เพื่อสร้างเครือข่ายพันธมิตรในการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน ประกอบกับการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ ที่ไม่ได้ยึดติดกับขั้วใดขั้วหนึ่งเพียงขั้วเดียว แต่มีความซับซ้อน ในความร่วมมือและการแข่งขัน ส่งผลให้ภูมิภาคต่างๆ อาทิ อาเซียน ต้องปรับตัวเพื่อรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ”

สมช. มีภารกิจประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ รวบ ทั้งกำหนดท่าที และมาตรการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศทั้งกับ ประเทศมหาอำนาจ และประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ อีกทั้งเป็นหน่วยงานหลัก ในการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านความมั่นคง อาทิ ประเด็นการควบคุมและลดอาวุธ โดยได้ดำเนินความร่วมมือด้านความมั่นคงกับนานาประเทศอย่างสร้างสรรค์ สมดุล รวมทั้งบทบาทนำใน ประชาคมอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อันจะเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและรักษาผลประโยชน์ แห่งชาติ ตลอดจนความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ ปรากฏผลดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. ความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี

1.1 การเข้าเยี่ยมคารวะและหารือข้อราชการระหว่างผู้บริหาร สมช. กับเจ้าหน้าที่ ระดับสูงของต่างประเทศ ประกอบด้วย สหรัฐฯ แคนาดา สหราชอาณาจักร เยอรมนี สวิสเซอร์แลนด์ สหภาพ ยุโรป สวีเดน รัสเซีย ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น โดยได้หารือร่วมกันในหลายประเด็น อาทิ การแข่งขันเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ของประเทศมหาอำนาจ สถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานการณ์ไทย – กัมพูชา สถานการณ์เมียนมา สถานการณ์การก่อการร้าย ความมั่นคงไซเบอร์ ตลอดจนแนวทางการร่วมมือทวิภาคีในระยะต่อไป

1.2 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและรัสเซีย โดย สมช. ได้จัด การประชุมคณะกรรมการพิจารณาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่าง ๆ อาทิ การแลกเปลี่ยนทัศนะด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความร่วมมือด้านกระบวนการยุติธรรมและกฎหมาย

1.3 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและอินโดนีเซีย สมช. ได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศในอาเซียนเช่นเดียวกัน โดยได้จัดการประชุมหารือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและอินโดนีเซีย ครั้งที่ ๒ (The 2nd Thailand-Indonesia Security Dialogue) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ระหว่าง สมช. และกระทรวงประสานงานกิจการการเมือง กฎหมาย และความมั่นคงแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยได้หารือเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงระดับภูมิภาค การต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และความมั่นคงทางทะเล ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะประสานความร่วมมือและการดำเนินงานระหว่างกันต่อไป

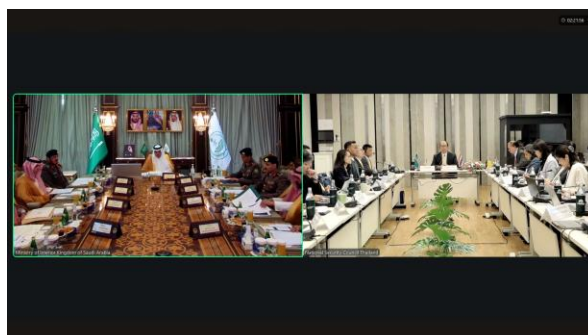

1.4 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย หลังจากที่มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างไทยและซาอุดีอาระเบีย สมช. ได้มีกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงและได้หารือร่วมกัน ดังนี้

1) การประชุมคณะทำงาน (Working Team) เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยมีพลตรี ดร. โอมาร์ บิน ซาเลห์ อัล-ซาฮรานี ที่ปรึกษากรมกฎหมายและความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เป็นประธานคณะทำงานฝ่ายซาอุดีอาระเบีย และฝ่ายไทยมีนายรัชกรณ นภาพร พิพัฒน์ รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธานคณะทำงานฝ่ายไทย

2) การประชุมคณะกรรมการด้านความมั่นคงและการทหาร ครั้งที่ ๒ (Security and Military Committee) เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยมี เจ้าชาย ดร. अबดุลอาซิซ บิน มุฮัมหมัด บิน อัยยาฟ รักษาการรองปลัดกระทรวงมหาดไทยแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เป็นประธาน คณะกรรมการฝ่ายซาอุดีอาระเบีย และนายฉัตรชัย บางชวด เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน คณะกรรมการฝ่ายไทย ที่ประชุมเน้นย้ำความสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงและการทหาร เพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังได้ชี้แจงความคืบหน้าการดำเนินการตาม ข้อริเริ่มความร่วมมือ (Initiative Cards) จำนวน ๑๐ ฉบับ ตลอดจนได้ร่วมกันกำหนดข้อริเริ่มความร่วมมือที่มีความสำคัญสูงสุดเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลลัพธ์เป็นรูปธรรม

1.5 การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและญี่ปุ่น
 สมช. ได้มีการเดินทางราชการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๘ โดยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหัวหน้าคณะ เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับหน่วยงานความมั่นคงของญี่ปุ่น อาทิ สำนักเลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Secretariat: NSS) หน่วยต่อต้านการก่อการร้ายญี่ปุ่น (Counter-Terrorism Unit Japan: CTU-J) และกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น โดยได้หารือประเด็นต่าง ๆ อาทิ การแข่งขันของประเทศมหาอำนาจ สถานการณ์ความขัดแย้งไทย - กัมพูชา สถานการณ์เมียนมา และสถานการณ์อาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะสานต่อและขยายความร่วมมือให้ครอบคลุมประเด็นที่สะท้อนผลประโยชน์ร่วมกัน อาทิ ความมั่นคงเศรษฐกิจ ความมั่นคงไซเบอร์ และข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์

2. การขับเคลื่อนกลไกเพื่อประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์โอกาสและความท้าทาย และจัดทำท่าทีของไทยต่อประเทศต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการพิจารณาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐรัสเซีย คณะอนุกรรมการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อไทย (อปรท.) และการประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงกับประเทศในตะวันออกกลาง เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งให้ความสำคัญต่อการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติท่ามกลางพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3. การเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยและสหภาพยุโรป สหภาพยุโรป (European Union: EU) ได้ขยายความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้โครงการ Enhancing the EU's Security Cooperation in and with Asia and the Indo-Pacific (ESIWA+) ซึ่งมี สมช. เป็นหน่วยประสานงานหลักของไทย โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการหารือด้านความมั่นคงกับประเทศ หุ้นส่วนของสหภาพยุโรปในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก และมุ่งเน้นกิจกรรม/โครงการความร่วมมือใน ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ความมั่นคงทางทะเล ๒) ความมั่นคงทางไซเบอร์ ๓) การต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง และ ๔) การบริหารจัดการวิกฤต ทั้งนี้ ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งสองฝ่ายมีกิจกรรมร่วมกัน อาทิ

3.1 การประชุมหารือระหว่างผู้แทนส่วนราชการไทย และผู้แทนโครงการ ESIWA+ ที่ รับผิดชอบประเด็นความมั่นคงทั้ง ๔ ด้าน โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของโครงการ ESIWA+ รวมทั้งประเด็นที่ สมช. ต้องการผลักดัน อาทิ การแลกเปลี่ยนสถานการณ์/องค์ความรู้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การพัฒนาการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทาง ทะเล แนวทางการประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงของวิกฤตการณ์ (Crisis foresight) โดยเฉพาะแนวทางการป้องกัน ก่อนเกิดเหตุ (Preventive Measures) ตลอดจนการปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์และการเตรียมพร้อม ภัยคุกคามทางไซเบอร์

3.2 การจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค หัวข้อ กฎหมายระหว่างประเทศทาง ทะเล (Law of the Sea Seminar) ร่วมจัดโดย สมช. สหภาพยุโรป และหน่วยยามฝั่งญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เพื่อเสริมสร้างและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เกี่ยวกับประเด็นกฎหมายทะเล มีการฝึกซ้อมบนโต๊ะ (Table-Top Exercise: TTX) รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานทางทะเลระหว่างสหภาพ ยุโรปและประเทศในอินโด-แปซิฟิก

4. การปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านความมั่นคง มีภารกิจในการขับเคลื่อน ติดตาม และดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านความมั่นคง โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาวุธเล็กและอาวุธเบา อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง รวมทั้ง

การกำหนดนโยบายด้านการควบคุมสินค้าเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนการประเมินและกำหนดท่าทีของไทยต่อการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้เป็นอาวุธได้ ปรากฏผลดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

4.1 การประชุม UNIDIR-RSIS Asia-Pacific Regional Consultation on the Application of International Law on Lethal Autonomous Systems เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยได้มีการหารือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (International Humanitarian Law: IHL) ในบริบทของระบบอาวุธสังหารอัตโนมัติ (Lethal Autonomous Systems: LAWS) และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย นโยบายและ/หรือกลาโหมของภาครัฐ ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อไทยในการทำความเข้าใจกรอบของกฎหมายระหว่างประเทศต่อ LAWS ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของนานาประเทศ ซึ่งหากไทยมีหลักปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติในประเด็นดังกล่าวจะเป็นผลดีต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ

4.2 การเข้าร่วมการอบรม India-UNODA Capacity Building Program on Implementation of UNSCR 1540 and Strategic Trade Controls for Asia-Pacific States เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ รัฐอานธรประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับมาตรการการควบคุมการส่งออกของอินเดีย โดยเฉพาะสินค้าเชิงยุทธศาสตร์ ข้อมติ UNSCR๑๕๔๐ ข้อกฎหมาย กลไกในการบังคับใช้ ความร่วมมือและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการนำสินค้าไปพัฒนาเป็นอาวุธทำลายล้างสูง และแนวทางการดำเนินการของเอกชนต่อการปฏิบัติตามมาตรการการควบคุมการส่งออก

4.3 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ การพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ในด้านความมั่นคงของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามพัฒนาการของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่นำมาใช้ในงานด้านความมั่นคง พร้อมทั้งหารือแนวทางการกำกับดูแล ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวในมิติด้านความมั่นคง อีกทั้งได้ร่วมสะท้อนปัญหาและข้อจำกัดจากการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบาย

4.4 การประชุมรัฐภาคีสันติสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ ครั้งที่ ๑๑ (The Eleventh Conference of States Parties on Arms Trade Treaty: ATT CSP11) ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สวิสเซอร์แลนด์ คณะผู้แทนไทยมีรองผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา เป็นหัวหน้าคณะ และมีผู้แทน สมช. และกระทรวงกลาโหม เป็นองค์ประกอบ โดยปัจจุบัน ไทยมีฐานะเป็นรัฐผู้ลงนาม (Signatory state) และหัวข้อหลักของการประชุมฯ ครั้งนี้ คือ การเสริมสร้างความเป็นสากล (Universalization) เพื่อให้การลดความรุนแรงจากอาวุธ การสร้างสันติภาพและการเสริมสร้างความมั่นคงระหว่างประเทศ สามารถปฏิบัติได้ อย่างเป็นรูปธรรมในทุกภูมิภาคของโลก

2.13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

“ในรอบหลายปีที่ผ่านมา โลกต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชากรในวงกว้างซึ่งเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน หรือโรคติดต่อที่มีอุบัติการณ์ในมนุษย์เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาอันสั้น และมีแนวโน้มที่จะแพร่ระบาดในอนาคตอันใกล้ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและเพื่อบริหารจัดการภาวะเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอีก”

สมช. จึงกำหนดแนวทางผ่านนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยพัฒนาศักยภาพและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยมีการฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ปรากฏผลดังนี้

2.13.1 การพัฒนาระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ร่วมกับกรมควบคุมโรคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นที่สำคัญที่ได้รับ คือ

1) แนวทางการจัดการ อาทิ การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ความยั่งยืนในการจัดการทรัพยากร การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่

2) แนวโน้มของภัยคุกคามด้านการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ การระบาดของโรคติดเชื้อใหม่ ภัยพิบัติธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อระบบสาธารณสุข

2.13.2 การฝึกซ้อมการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข ประจำปี ๒๕๖๘ (Medical Emergency Management Exercise 2025 : M – MEX 2025) โดยมีการอบรมปรับมาตรฐาน และการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ พบว่า มีการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงและด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ฝึกฯ โดย สมช. ได้ประมวลผล และข้อเสนอแนะจากการฝึกฯ เพื่อเป็นแนวทางในระยะต่อไป บรรจุไว้ในเอกสารผลการฝึกบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568

2.14 การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ

“วิกฤตการณ์ระดับชาติ คือ สถานการณ์ที่ไม่ปกติจากภัยคุกคาม อันจะก่อให้เกิดปัญหาต่อความมั่นคงแห่งชาติ เสถียรภาพในการดำรงชีวิตอย่างปกติสุข มีความปัจจุบันทันด่วนและมีความรุนแรง จนผลกระทบไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ขณะที่แนวทาง มาตรการ และกฎหมายที่มีอยู่ ไม่สามารถคลี่คลายสถานการณ์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคามในภาวะวิกฤตอย่างเป็นระบบ”

สมช. มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกันและตอบสนองต่อภัยคุกคาม อาทิ การบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดย ทบพวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาาร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการ ระบบการแจ้งเตือนและการสั่งการ ตลอดจนประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติการกิจเมื่อเข้าสู่ภาวะวิกฤติระดับชาติ โดยมีแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นเครื่องมือ ปรากฏผลการดำเนินงาน สรุปดังนี้

2.14.1 การอำนวยความสะดวกสภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ส่วนกลาง

โดยการประชุมหารือ พิจารณาและเสนอแนะ เพื่อกำหนดแผน มาตรการ แนวทาง ภายใต้กลไกคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ดังนี้

1) หลักการของ (ร่าง) แนวทางการปฏิบัติเชิงนโยบายด้านการเตรียมพร้อมและการบริหารวิกฤตการณ์ด้านความมั่นคงในแบบบูรณาการ

2) แนวคิดการจัดทำแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ฯ ภายใต้ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2571 - 2575)

3) แนวทางความร่วมมือไทย – ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเคมี ชีวภาพ รังสีวิทยา และ นิวเคลียร์รังสี (EU CBRN CoE)

4) การเตรียมพร้อมความมั่นคงด้านอาหาร ภัยพิบัติและภัยและการสู้รบ

5) กรอบแนวคิดการทบทวนแผนแผนนี้กำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และ

6) แนวทางการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568 โดย

6.1) การกำหนดพื้นที่สมมติในการฝึกให้เหมาะสมกับลักษณะเหตุการณ์และ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ

6.2) การประสานและบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน รวมถึงให้หน่วยงานในพื้นที่และท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากขึ้น

2.14.2 การขับเคลื่อนภารกิจในระดับพื้นที่ โดยการประชุมและติดตามผลการดำเนินงาน ภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ของส่วนราชการในพื้นที่ ในประเด็นภัยต่าง ๆ ส่งผลให้ สมช. ได้รับข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป อาทิ 1) ด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ที่มีแผนเตรียมพร้อมและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการจัดทำแผน BCP รองรับเหตุฉุกเฉิน โดยเฉพาะภัยไซเบอร์ในระบบ โรงพยาบาล 2) ด้านพลังงาน มีแผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมรับมือวิกฤตการณ์ด้านพลังงานในช่วงปี พ.ศ. 2567 – 2570 โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างบูรณาการตั้งแต่ภาวะปกติจนถึงช่วงวิกฤต 3) ด้านภัยไซเบอร์ มีการดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่อง และ 4) ด้านวิกฤตอาหาร มีการจัดทำข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรและรับรองมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร เช่น Organic Thailand และ GAP เป็นต้น เพื่อรองรับสถานการณ์ในอนาคต

2.14.3 การอำนวยความสะดวกการบริหารวิกฤตระดับชาติ ผ่านกลไกภายใต้คณะกรรมการเตรียมพร้อม

แห่งชาติ ดังนี้

1) การทบทวนการปฏิบัติการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C – MEX : AAR) โดย 1.1) ประเมินสถานการณ์ ที่จะเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบต่าง ๆ 1.2) ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 1.3 การบริหารวิกฤตการณ์และภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ในบริบทของมหานคร และ 1.4) แนวทางพัฒนามาตรการด้านการบริการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ในระยะก่อนเกิดเหตุ

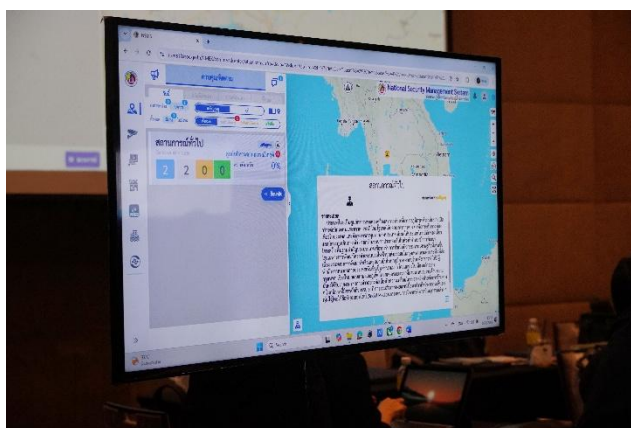
2) การกำหนดแนวคิดและการจัดทำสถานการณ์และแนวทางการควบคุมการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C – MEX 25) โดยกำหนดประเด็นการฝึกทั้งสิ้น 7 ประเด็น ดังนี้ 1) การฝึกซ้อมการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข 2) การฝึกต่อต้านการก่อการร้าย 3) การฝึกเพื่อทดสอบขีดความสามารถทางไซเบอร์ 4) การฝึกการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล 5) การฝึกบริหารจัดการสาธารณสุขภัย 6) การฝึกการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหารทหาร และ 7) การฝึกบริหารวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน รวมทั้งการนำระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยแห่งชาติ (National Security Management System: NSMS) ที่ สมช. และ กอ.รมน. ได้พัฒนาขึ้นมาใช้สนับสนุนการฝึกในประเด็นต่าง ๆ

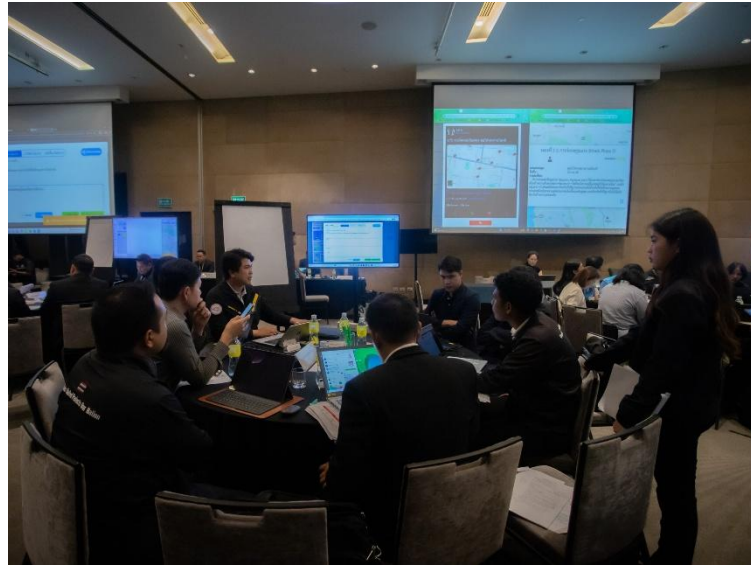
3) พิจารณาแนวทางการจัดการฝึกรับมือเหตุกราดยิงและการก่อการร้ายในพื้นที่สาธารณะ ผ่านกลไกคณะกรรมการอำนวยความสะดวกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ และมอบหมายให้ ตำรวจภูธร ภาค 8 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการฝึก

4) เจ้าภาพจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี 2568 ในรูปแบบการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise : C – MEX TTX 25) ระหว่างวันที่ 16 – 17 ก.ย. 68 ณ โรงแรมฮอติเดย์ อินน์ สุขุมวิท กรุงเทพฯ โดยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ซักซ้อมสถานการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ 4 ระยะ คือ

4.1) สถานการณ์เตือนภัย (Early Warning Phase) มุ่งเน้นการทดสอบหน่วยงานด้านความมั่นคง ส่วนการข่าว และส่วนประชาสัมพันธ์ ในการประเมินสถานการณ์ การกำหนดแนวทางและมาตรการในการตรวจจับ สกัดกั้น การประสานงานระหว่างหน่วยงานความมั่นคงและหน่วยงานด้านการข่าวตั้งแต่ในภาวะปกติ รวมถึงการนำเสนอต่อประชาชนและลดความตื่นตระหนกของสังคม

2.15 การพัฒนาระบบการประเมินภัยคุกคามความมั่นคงแห่งชาติ

“ในห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมา ประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายและความผันผวนด้านความมั่นคงที่เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในทุกมิติ”

สมช. มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคงในเชิงยุทธศาสตร์ จึงมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาการประเมินสถานการณ์เชิงยุทธศาสตร์ การขยายความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงการแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าว โดยใช้กลไกและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติได้อย่างทันท่วงที อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบในมิติต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประเทศและประชาชน โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้ดังนี้

2.15.1 การติดตามและประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านกลไกต่าง ๆ อาทิ

- 1) คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินข้อมูลข่าวสารองระดับยุทธศาสตร์ (อปขย.)
- 2) คณะอนุกรรมการพิจารณาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ (อสกช.)
- 3) คณะอนุกรรมการประเมินภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ (อปภช.)
- 4) คณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อประเมินภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย (อปกร.)

ทั้งนี้ ได้มีการติดตามและแลกเปลี่ยนสถานการณ์ด้านการข่าวอย่างต่อเนื่องให้เท่าทันสถานการณ์ และรายงานตามวงรอบรายสัปดาห์และรายเดือน เพื่อครอบคลุมประเด็นความมั่นคงภายในประเทศ ความมั่นคงระหว่างประเทศ และความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยได้มีการจัดทำรายงานประเมินสถานการณ์ความมั่นคงในห้วงปี พ.ศ. 2568 รายงานสถานการณ์ความมั่นคงเฉพาะกรณีข้อมูลการประเมินและวิเคราะห์แนวโน้ม รวมถึงผลกระทบของสถานการณ์ด้านความมั่นคงที่สำคัญ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย อาทิ

- 1) สถานการณ์ภัยคุกคามจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
- 2) สถานการณ์ความตึงเครียดบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา
- 3) สถานการณ์ความไม่สงบในประเทศเมียนมา สถานการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลาง สถานการณ์ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จขต.)
- 4) สถานการณ์ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของไทย
- 5) การประเมินผลกระทบของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ต่อความมั่นคงของไทย
- 6) การประเมินความเสี่ยงของสถานการณ์การสิ้นศรัทธาของคนรุ่นใหม่ (Youth Disillusionment) ในประเทศไทยที่อาจกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ทั้งนี้ ข้อมูลรายงานดังกล่าว ได้ถูกนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศ รวมถึงแจ้งเตือนและสนับสนุนข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการรับมือกับภัยคุกคามได้อย่างทันท่วงที จึงนับว่าการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง เป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุง พัฒนา และจัดทำทำแนวทาง มาตรการในการเตรียมพร้อมรับมือป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่สำคัญตลอดห่วงโซ่อุปทานที่ผ่านมา

2.15.2 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการประเมินภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดย สมช. ได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ได้มีการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางวิชาการในการสนับสนุนการประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคง ผ่านการศึกษาวิจัย เรื่อง **โครงการกระบวนการปฏิบัติการประเมินสถานการณ์ด้วยวิธีการมองอนาคต (Foresight) เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงาน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานด้านการประเมินความเสี่ยงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ภายใน สมช. และภาคีเครือข่ายด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ รวมถึงได้มีการศึกษาประเด็นความมั่นคงสำคัญในระยะยาว (ระยะ ๑๐ ปี)**

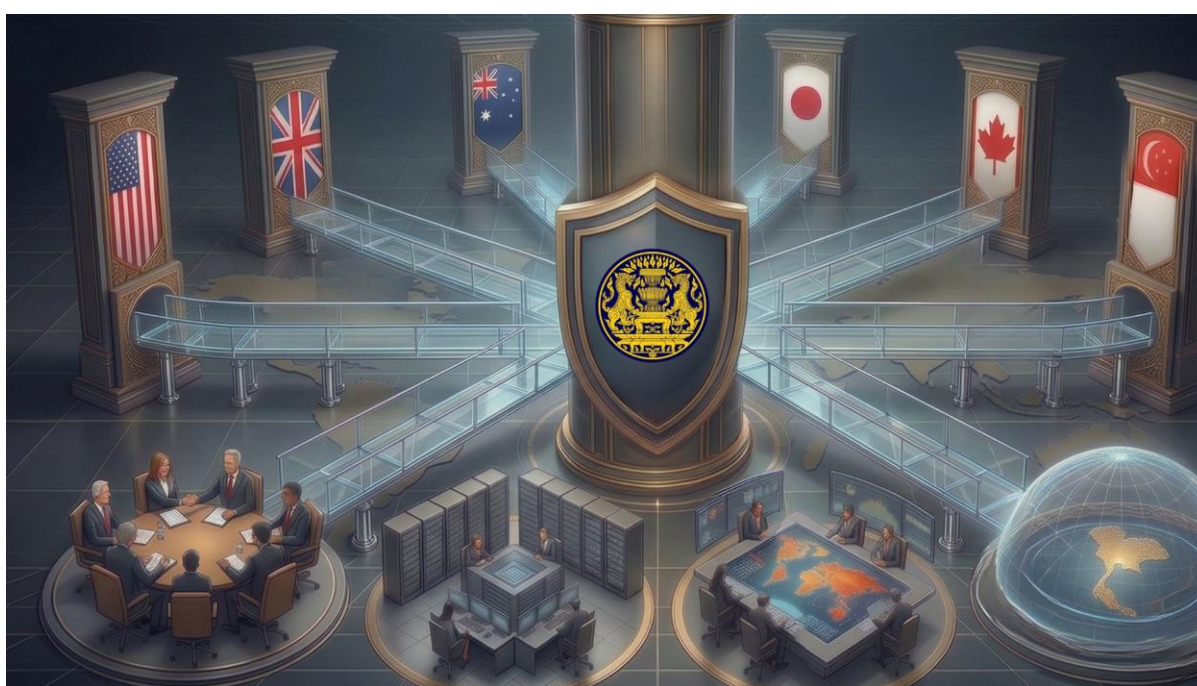

ด้วยวิธีการคาดการณ์อนาคต (Foresight) ทำให้ได้รับข้อมูลการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงที่รอบด้าน สามารถระบุและจัดลำดับความสำคัญของภัยคุกคามได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสม ซึ่งปรากฏแนวโน้มที่สำคัญ อาทิ การกลับด้านของโครงสร้างประชากร การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) การถดถอยทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาศักยภาพทักษะในการประเมินภัยคุกคามให้แก่เจ้าหน้าที่ ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และฝึกทักษะในการวิเคราะห์และประเมินข่าวกรองร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงของมิตรประเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และขีดความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามพลวัตความมั่นคงของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.15.3 การส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานความมั่นคงของต่างประเทศ

เป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามความมั่นคงของชาติ โดยห้วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สมช. ได้ดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการข่าวเชิงยุทธศาสตร์ให้มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น ผ่านการหารือด้านการข่าวเชิงยุทธศาสตร์ (Expert Talks) และการหารือข้อราชการร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงของต่างประเทศ

อาทิ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และแคนาดา นำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึก ข้อคิดเห็น ประสบการณ์ รวมถึงการประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มของ สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการแจ้งเตือนภัยคุกคาม ตลอดจนพัฒนาการประเมินและ วิเคราะห์สถานการณ์ด้านความมั่นคงให้มีความรอบด้านและเหมาะสมกับบริบทของไทย อาทิ สถานการณ์การสู้รบ ระหว่างรัสเซีย - ยูเครน สถานการณ์ความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึง สถานการณ์ด้านการก่อการร้าย ตลอดจนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และมาตรการในการรับมือกับปัญหา การแทรกแซงจากต่างชาติ

2.16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

“การบูรณาการข้อมูลความมั่นคง คือ การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่ นับเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรดแมปดิจิทัลของประเทศไทย โดยให้มีการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ มีเป้าหมายสำคัญ คือ สร้างระบบฐานข้อมูลและข้อมูลความมั่นคง หนุนเสริมการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ให้มีความทันสมัยถูกต้อง และสมบูรณ์เพียงพอ สามารถสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ”

สมช. ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบกลไกระดับนโยบาย โดยการกำกับ ติดตามการขับเคลื่อนแผนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง โดยคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ปรากฏผลการดำเนินงาน กล่าวคือ

1) ผลการเชื่อมโยงข้อมูลตามเป้าหมายในปี พ.ศ. 2567 คือ การแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย รองรับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. 2566 -2570) และข้อมูลการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถขยายผลไปสู่การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ของหน่วยงานอื่น ๆ ได้

2) การปรับปรุงกลไกเพื่อขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ระดับนโยบาย โดยคณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน

เพื่อขับเคลื่อนงานและแก้ไขปัญหาเชิงนโยบาย และ**ระดับอำนาจการ**โดยคณะกรรมการอำนาจการบูรณาการข้อมูล ด้านความมั่นคง มีเลขาธิการ กอ.รมน. เป็นประธาน มีหน้าที่อำนาจการและประสานการปฏิบัติระหว่างศูนย์กลาง ข้อมูลกับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง

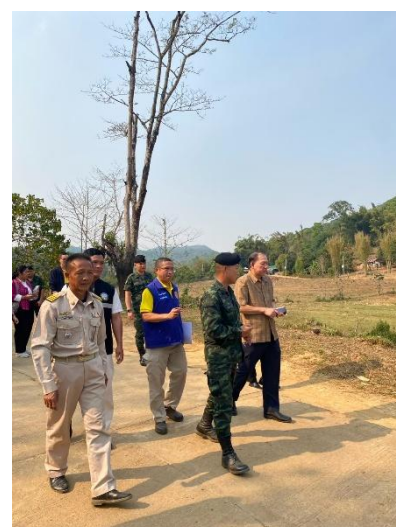
3) แนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และแนวทางการใช้ประโยชน์ข้อมูลในปี พ.ศ. 2568 ได้กำหนดประเด็นมุ่งเน้น 2 ประเด็น ได้แก่ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในมิติความเป็นอยู่ของประชาชน และการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศโดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพการป้องกันประเทศ

4) การกำหนดแนวทางการบูรณาการการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล และแนวทางการใช้ประโยชน์ข้อมูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 - 2569 ตามกรอบประเด็นการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2568 - 2570) ที่ กอ.รมน. จัดทำขึ้น โดยมีการกำหนดประเด็นย่อยในแต่ละเรื่องและจัดลำดับการดำเนินงานเพื่อร้องขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเห็นชอบแนวทางการบูรณาการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล และแนวทางการใช้ประโยชน์ข้อมูลในระยะต่อไป

2.17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

“ด้วยเหตุปัจจัยของภัยคุกคามในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนและประเทศชาติโดยรวมนั้น มีความเชื่อมโยงกันในหลากหลายมิติ อาทิ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการทหาร อีกทั้งสภาพและบริบท มีลักษณะที่แตกต่าง หลากหลาย มีรูปแบบเฉพาะตามแต่ละพื้นที่ ดังนั้น การบริหารจัดการปัญหาความมั่นคงในเชิงพื้นที่ที่เป็นระบบและชัดเจน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การถ่ายทอดเป้าหมายเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่”

สมช. มุ่งเน้นดำเนินภารกิจเพื่อบริหารจัดการให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยนำนโยบายและแผนความมั่นคงไปขยายแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่ต่าง ๆ

2.17.1 การอำนวยความสะดวกเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคงที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

1) การขับเคลื่อนในระดับส่วนกลาง ตามแนวทางการดำเนินการเพื่อลดและบรรเทา จำนวนพื้นที่เป้าหมายที่ปรากฏภัย/ปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งติดตามการดำเนินงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขและป้องกันภัย/ภัย ตามบริบทของพื้นที่ อาทิ การประชุมส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนภารกิจผ่านกลไกสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ (สส.พมพ.) และการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการรายงานผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนแผน ความมั่นคงเฉพาะเรื่อง (Electronic Assessment Reports : EAR) โดยประมวลและวิเคราะห์ภัย/ปัญหาความ มั่นคงทั้งระดับประเทศ - จังหวัด - ภาค เพื่อนำข้อมูลเชิงสถิติไปใช้ประโยชน์ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่แม่นยำ และเหมาะสมตามบริบทพื้นที่

2) การประสานการขับเคลื่อนระดับภาค โดยติดตามการดำเนินงานของจังหวัดและ สภาภัย/ปัญหาที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ อาทิ การประชุมกลไกคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความ มั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตทัพเรือภาคที่ 3 และการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้หน่วยงานความมั่นคงในเขต ทภ. ๓ โดยได้นำปัญหาที่สะท้อนจากพื้นที่นำมาประสานและหารือในการประชุมระดับนโยบายเพื่อให้การทำงาน เกิดประสิทธิภาพ

2.17.2 การปรับกลไกการอำนวยความสะดวกและประสานการปฏิบัติระดับภาคมาสู่การรักษาความ มั่นคงภายในทั้งพื้นที่ทางบกและทางทะเล ผ่านการพิจารณาของกลไกที่เกี่ยวข้องเพื่อยกเลิกระเบียบ นร. ว่าด้วย การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. 2558 และจัดทำ (ร่าง) ระเบียบ นร. ว่าด้วยการเสริมสร้าง ความมั่นคงเชิงพื้นที่ พ.ศ. เพื่อปรับกลไกจากกองทัพที่มุ่งเน้นการป้องกันประเทศไปสู่กลไกบริหารความ มั่นคงในและการรักษาความมั่นคงภายในทั้งทางบกและทางทะเล ภายใต้การดำเนินงานของ กอ.รมน. และ ศรชล.

2.17.3 การประเมินและติดตามพื้นที่เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ โดยการเข้าร่วมประชุมตามกลไกที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และการลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ อาทิ

1) การลงพื้นที่ติดตามพื้นที่เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ ณ จ.อุตรธานี จ.หนองคาย และ จ.แม่ฮ่องสอน โดยการส่งเสริมภารกิจเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อแผ้วถางและส่งเสริมการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนในหลายจังหวัด การกำหนดแผนงานด้านความมั่นคงไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด การประเมินสถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนเพื่อให้หน่วยงานมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และการหารือแนวทางการเตรียมความพร้อมของจังหวัดชายแดน อาทิ ด้านสาธารณสุขและด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน

2) การพิจารณาโครงการ พมพ. เพื่อดำเนินการในพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญสูงสุด ได้แก่ โครงการ พมพ. อ.ตาพระยา - อ.โคกสูง จ.สระแก้ว รวมทั้ง ห้วยตามาเรีย ต.เสาชงชัย อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซาก และส่งเสริมความมั่นคงทางชายแดนไทย - กัมพูชา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงผ่านกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาแหล่งน้ำ รวมถึงเส้นทางคมนาคมทางยุทธศาสตร์ และส่งเสริมอาชีพประชาชน ดำเนินการผ่านการชุดแนวคลองยุทธศาสตร์เดิม (คูเลท) และชุดแนวคลองใหม่เพื่อทำเส้นทางชลประทาน สร้างถนนเลียบบคลอง และปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ โดยโครงการดังกล่าวได้ผ่านการเห็นชอบจากกลไกคณะอนุกรรมการอำนวยการและประสานการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (อปพ.) และนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (นพข.) ต่อไป

